

PATVIRTINTA
Valstybinės maisto ir veterinarijos
tarnybos direktoriaus 2008 m. vasario 29 d.
įsakymu Nr. B1- 138

VALSTYBINĖ MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBA

2007 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Vilnius

TURINYS

TARNYBOS VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA	3
TARNYBOS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA.....	4
TARNYBOJE VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI.....	7
Strateginių tikslų įgyvendinimas.....	7
Tarnybos vykdytos programos.....	11
Patvirtintų asignavimų panaudojimas.....	26
ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO TARNYBOS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS.....	27
VERTINIMO KRITERIJŲ (EFEKTO, REZULTATO IR PRODUKTO) 2007 M. SUVESTINĖ (1 priedas)	28
2007 M. VYKDYTOMS PROGRAMOMS PATVIRTINTŲ IR PANAUDOTŲ ASIGNAVIMŲ SUVESTINĖ (2 priedas).....	37

I. VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – Tarnyba), įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, vykde pagrindinius Europos Sąjungos (toliau – ES) rinkos priežiūros principus, suteikdama prioritetą maisto saugos, vartotojų teisių apsaugos, gyvūnų sveikatos, gyvūnų gerovės užtikrinimui ir kontrolei.

2007 m. Tarnyba, vykdydama savo misiją ir siekdama įgyvendinti strateginius tikslus, vykde 6 programas, kurių vykdymui sunaudojo 86044 tūkst. litų.

Pagal patvirtintą naująją ES 2007–2013 m. gyvūnų sveikatos strategiją Tarnyba pakeitė valstybinės veterinarinės kontrolės principus, didžiausią dėmesį nukreipdama į gyvūnų ligų prevencijos vykdymą.

Per pastaruosius metus sklandžiai atlikta laukinių gyvūnų oralinė vakcinacija nuo pasiutligės duoda teigiamų rezultatų kovojant su šia pavojinga gyvūnų liga. Nacionalinėje veterinarinės laboratorijoje (toliau – Laboratorija) atlikti laukinių gyvūnų vakcinacijos nuo pasiutligės efektyvumo tyrimai parodė, kad didžioji dalis sumedžiotų laukinių gyvūnų įgijo imunitetą pasiutligei. 2007 m. nustatyti tik 429 pasiutligės atvejai, t. y. 1803 atvejais mažiau nei 2006 m. Pasiutligės atvejų per metus sumažėjo 4 kartus.

2007 m. Lietuvoje buvo išvengta paukščių gripo atvejų, nors grėsmė dėl kaimyninėse šalyse išplitusių paukščių gripo atvejų buvo didelė. 2007 m. gruodžio mėn. Lietuvos keliuose ir pasienio kontrolės postuose patikrinti 383 kroviniai, iš jų dėl veterinarinių reikalavimų nesilaikymo 61 krovinis sugražintas į Lenkiją.

Valstybinė maisto kontrolė vykdoma 22004 negyvūninio maisto gamybos, rinkos įmonėse, geriamojo vandens tiekimo subjektuose ir 3382 gyvūninio maisto tvarkymo subjektuose. 2007 m. patikrinta 95 proc. maisto tvarkymo subjektų. Patikrinti visi padidintos rizikos maisto tvarkymo subjektai (2–3 kartus per metus). Palyginus 2005–2007 metų duomenis, matyti, kad pagerėjo maisto tvarkymo subjektų būklė, sumažėjo patikrinimų su nustatytais higienos normų ir kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimais. Rinkos įmonėse dažniausiai teisės aktų reikalavimų neatitiko šie maisto produktai: mėsos gaminiai, pusgaminiai, konservai – 1241 atvejis, iš jų (50,7 proc.) dėl tinkamumo vartoti terminų pažeidimų; daržovės, vaisiai, grybai – 1034 atvejai, iš jų didžioji dalis – dėl ženklinimo (prekybos įmonių) ir kokybės reikalavimų pažeidimų. 2007 m. pagerėjo maisto tvarkymo subjektuose nustatytų veterinarinės, sanitarijos, higienos, ženklinimo reikalavimų laikymasis, atsižvelgiant į patikrinimų be nustatytų teisės aktų reikalavimų pažeidimų atvejų santykį su patikrinimų skaičiumi (45 proc.) (2006 m. – 39 proc.). 2007 m. Tarnyba ir apskričių, miestų ir rajonų valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – teritorinės tarnybos) intensyviai vykde žmonių susirgimų protrūkių, kilusių dėl nesaugaus maisto, prevenciją. 2007 m. buvo kilę 24 protrūkiai, atitinkamai 2006 m. – 28. 2007 m. surašyti 29 Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo pažeidimo protokolai (2006 m. – 28). 2007 m. buvo surašyta 13 Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo protokolų. 2007 m. uždraustas produktų patiekimas į rinką/reikalauta pašalinti iš rinkos – 5749 atvejais.

2007 m. Tarnybai priskirtos naujos funkcijos – vykdyti vaistinių kontrolę, kuriose prekiaujama maisto papildais, specialios paskirties maisto produktais ir kitais maisto produktais ir Krašto apsaugos ministerijos ir krašto apsaugos sistemos institucijų, Vidaus reikalų ministerijos ir vidaus reikalų statutinių įstaigų, Kalėjų departamento prie Teisingumo ministerijos bei jų teritorijose esančių maisto tvarkymo subjektų kontrolę ir kainų nurodymo kontrolę. Patikrinta 1500 maisto papildų subjektų, 32 proc. nustatyta pažeidimų. Daugiausiai nustatyta pažeidimų dėl neteisingo ženklinimo, nurodomų sveikatinimo teiginių. Per 2007 m.

importuotos 98 maisto papildų siuntos, neatitiko teisės aktų reikalavimų: 7 proc. siuntų iš Jungtinių Amerikos Valstijų (toliau - JAV), Rusijos, Izraelio.

Kasmet didėja mėsos ir jos gaminių įvežimas iš ES šalių. Per 2007 m. įvežta apie 100 tūkst. tonų mėsos ir jos gaminių (2006 m. – 62 tūkst. tonų). Tarnyba 2007 m. daug dėmesio skyrė mėsos gaminių kokybės ir ženklinimo kontrolei siekiant įvertinti produkto rūšies nurodymo teisingumą.

Per Skubiųjų pranešimų apie nesaugų maistą ir pašarus sistemą (RASFF) Tarnyba išsiuntė Europos Komisijai 35 skubiuosius pranešimus dėl nesaugaus maisto ir 4 skubiuosius pranešimus dėl nesaugių pašarų, į Lietuvos rinką nepateko 583 tonos maisto produktų ir 410 tonų pašarų.

Kiekvienais metais didėja gyvūnų ir maisto išvežimas į ES ir eksportas į trečiąsias šalis. Per 2007 metus eksportuota 114 tūkst. tonų maisto produktų (iš jų į ES – 2,8 tūkst. tonų), 447 tūkst. gyvulių (iš jų į ES šalis – 260 tūkst.), 4,3 mln. paukščių (iš jų į ES – 0,9 mln.). 2007 m. gyvūninių produktų eksportas iš Lietuvos veterinarinį patvirtinimą turinčių įmonių pasiekė vieną milijardą litų. Per 2007 metus pasienio veterinarijos postuose patikrintos 37704 importuojamos, eksportuojamos ir tranzitu gabenamos Tarnybos kontroliuojamų prekių siuntos, tai sudarė 46 tūkst. tonų importuojamų ir 760 tūkst. tonų tranzitu gabenamų prekių. Iš jų neleista importuoti 235 tonos maisto, 110 tonų kitų gyvūninių produktų (plunksnų, ragų, pašarų), uždrausta gabenti tranzitu 2420 tonų maisto ir pašarų.

2007 m. įdiegta Tarnybos ir Muitinės departamento aptarnavimo „vieno langelio“ principu sistema, kuri verslo subjektams paspartino ir palengvino Lietuvos pasienyje importo procedūras.

Tarnyba gavo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro padėką už geriausio 2007 m. gerosios patirties pavyzdžio „Centralizuotas asmenų skundų (pranešimų) priėmimas, registravimas ir tyrimas“ parengimą. 2007 metais užregistruoti ir ištirti 2800 vartotojų skundų, iš jų 1040 (37 proc.) pasitvirtino. 2006 metais užregistruoti ir ištirti 2465 vartotojų skundai, iš jų 875 (35 proc.) pasitvirtino.

2007 m. JAV Lietuvą įtraukė į laisvų nuo kiaulių vezikulinės ligos, snukio ir nagų ligos ir galvijų maro šalių sąrašą. Lietuva taip pat priskirta ES žemos klasikinio kiaulių maro rizikos regionui. Lietuvos Respublikai tai itin svarbus žingsnis siekiant teisės eksportuoti gyvus gyvūnus ir gyvūninius produktus į JAV.

Tarnyba 2007 m. laimėjo ES mokymų programos „Geresnis mokymas, siekiant geriau užtikrinti maisto saugą“ konkursą. Tarnybos ekspertai 2008 m. vykdys pasienio veterinarijos kontrolės mokymus ES šalių kompetentingų įstaigų pareigūnams.

Pagal tarptautinį standartą ISO 17020:2004 akredituota Tarnyba ne tik maisto, pasienio, pašarų kontrolės, bet ir gyvūnų gerovės kontrolės srityse.

2007 m. Tarnybos laboratorijose atlikta daugiau kaip 1 mln. laboratorinių tyrimų, garantuojančių efektyvų maisto saugos, vartotojų apsaugos, gyvūnų sveikatingumo ir veterinarijos reikalavimų vykdymą šalyje. Maisto mėginių tyrimų neatitiko apie 3 proc. visų ištirtų

Per 2007 metus Tarnyba išplatino 405 pranešimus spaudai. 2007 m. įdiegta nauja Pasienio veterinarijos kontrolės informacijos valdymo sistema (toliau – PVKIVS) – gyvūnų, gyvūninių produktų, negyvūninių maisto produktų importo ir tranzito kontrolės sistema. Šia sistema gaunami duomenys iš Muitinės departamento informacinės duomenų bazės ir Tarnybos TRACES sistemos.

II. TARNYBOS VEIKLAI ĮTAKOS TURĖJUSIŲ VEIKSNIŲ APŽVALGA

Įgyvendindama Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nuostatų, pavirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 944 (Vyriausybės 2007 m. spalio 2 d. nutarimo Nr. 1068 redakcija), reikalavimus, nuo 2007 m. Tarnyba pradėjo vykdyti Krašto apsaugos ministerijos ir krašto apsaugos sistemos institucijų, Vidaus reikalų ministerijos ir vidaus reikalų statutinių įstaigų, Kalėjų departamento prie Teisingumo ministerijos bei jų

teritorijose esančių maisto tvarkymo subjektų valstybinę maisto kontrolę, prekybos subjektuose maisto kainų nurodymo kontrolę ir maisto papildų kontrolę.

Pagal patvirtintą naująją ES 2007–2013 m. gyvūnų sveikatos strategiją Tarnyba pakeitė valstybinės veterinarinės kontrolės principus, didžiausią dėmesį nukreipiant į gyvūnų ligų prevencijos vykdymą.

Pagal patvirtintas pavojingiausių gyvūnų užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kovos priemonės vykdomos stebėsenos programos dėl naminių ir laukinių gyvūnų snukio ir nagų ligos, klasikinio kiaulių maro, vezikulinės kiaulių ligos, užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų, Niukaslio ligos ir paukščių gripo. Šių ligų nuo 1992 metų Lietuvoje nenustatyta. Gyvuliai tiriami ir dėl kitų, mažiau pavojingų, chroniškų ligų, atliekamos profilaktinės gyvulių ir paukščių vakcinacijos. Siekiant operatyviai ir efektyviai užtikrinti galimų epizootijos, panzootijos, bendrų žmonių ir gyvūnų ligų prevenciją ir kontrolę, 2007 m. kovo 7 d. Tarnyba su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos pasirašė bendradarbiavimo susitarimą.

Atsižvelgiant į galimas grėsmes iš kaimyninių šalių bei siekiant apsisaugoti nuo pavojingos užkrečiamosios ligos – paukščių gripo plitimo iš Lenkijos Respublikos, taikytos šios prevencijos ir kontrolės priemonės: sugriežtinta į Lietuvos Respubliką įvežamos iš Lenkijos Respublikos mėsos ir jos gaminių saugos ir kokybės valstybinė veterinarinė kontrolė, Lenkijos pasienio ruože sudarytos mobiliosios kontrolės grupės kartu su Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) pareigūnais, kurios atliko iš Lenkijos įvežamos produkcijos ir gyvūnų kontrolę. Per 2007 m. gruodžio mėn. patikrinti 383 kroviniai, iš kurių dėl veterinarinių reikalavimų nesilaikymo 61 krovinys gražintas atgal. Taikytos profilaktikos priemonės buvo efektyvios – Lietuva 2007 metais išvengė ne tik pavojingo paukščių gripo protrūkio, bet ir kitų infekcinių ligų. Ekstremalių situacijų metu sėkmingai vyko glaudus atitinkamų institucijų bendradarbiavimas siekiant išvengti pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų paplitimo Lietuvos Respublikoje.

Kiekvienais metais didėja gyvūnų ir maisto išvežimas į ES ir eksportas į trečiąsias šalis. Lietuva – viena iš ES sieną saunančių valstybių, todėl Tarnybai tenka didelė atsakomybė įleidžiant į ES rinką maistą, pašarus, gyvūnus ir kt. Per 2007 metus pasienio veterinarinės postuose patikrintos 37704 importuojamos, eksportuojamos ir tranzitu gabenamos Tarnybos kontroliuojamų prekių siuntos, tai sudarė 46 tūkst. tonų importuojamų ir 760 tūkst. tonų tranzitu gabenamų prekių.

Tarnybai bendradarbiaujant su Muitinės departamentu, Valstybine sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybine augalų apsaugos tarnyba ir kitomis institucijomis, 2007 m. pavyko įdiegti sistemą pagal „vieno langelio“ principą, kuri verslo subjektams paspartino ir palengvino importo procedūras Lietuvos pasienyje. Ši sistema toliau bus tobulinama teritorinėse tarnybose, siekiant supaprastinti ūkio subjektams galimą biurokratinę naštą. 2007 m. rugpjūčio 30 d. tarp Muitinės departamento prie Finansų ministerijos ir Tarnybos buvo pasirašyta Duomenų teikimo sutartis.

PVKIVS – gyvūnų, gyvūninių produktų, negyvūninių maisto produktų importo ir tranzito kontrolės sistema, vykdanči duomenų mainus su kitomis informacinėmis sistemomis – Muitinės departamento informacine duomenų baze ir TRACES sistema. Panaudojant anksčiau įdiegtos ir naudotos Veterinarinių produktų importo ir tranzito duomenų bazės informaciją ir sistemos modulius, sukurta ir įdiegta negyvūninių maisto produktų importo kontrolės sistema NEMAS.

Prisidėdama prie informacinės visuomenės plėtros, Tarnyba didelį dėmesį skyrė informacinių technologijų modernizavimui bei jų panaudojimui vykdant gyvūnų užkrečiamųjų ligų, maisto, pašarų kontrolę ir piliečių aptarnavimą. Buvo plečiama visuomenės informavimo maisto saugos, kokybės, ženklinimo, vartotojų teisių apsaugos, gyvūnų sveikatos, gerovės ir kitais Tarnybos kompetencijos klausimais sistema, ypač akcentuojant informacijos prieinamumo užtikrinimą rajonų ir kaimo vietovių gyventojams.

Įgyvendinus projektą Nr. 2004/016-925-01-08 „Maisto ir gyvūnų sveikatos kontrolės stiprinimas įdiegiant veterinarinės informacijos valdymo sistemą“, Tarnyboje ir Laboratorijoje 2007 m. įdiegta nauja veterinarinės informacijos valdymo sistema (toliau – VIVS), apimanti

gyvūnų laikymo vietų kontrolės ir gyvūnų ligų laboratorinių tyrimų duomenis. Pagrindinis šios sistemos uždavinys – įgyvendinti efektyvų veterinarinės informacijos valdymą, kuris užtikrintų gyvūnų sveikatos ir maisto saugos kontrolę pagal ES keliamus reikalavimus. Naudojant šią informacinę sistemą, galima stebėti gyvulių bandų ir individualių gyvūnų sveikatos būseną bei jų sveikatos kontrolės procesą – nuo mėginių paėmimo procedūros iki tyrimų atlikimo ir jų rezultatų gavimo. Sistema pritaikyta spręsti gyvulių sveikatos stebėsenos ir laboratorijų informacijos tvarkymo bei analizės uždavinius. VIVS registruojamos užkrečiamųjų ligų kontrolės veiklos, gyvulių ar jų bandų laikymo vietų, laikytojų registravimo, gyvulių identifikavimo duomenys – ausų įsagų numeriai, veislė, gimimo data, gyvulių bandos ar individualaus gyvulio mėginių paėmimo, tyrimų duomenys ir rezultatai, gyvulių sveikatos būklė (pvz.: neapimtas ligos, infekuotas). Taip pat naudojantis šia sistema, planuojami patikrinimai, t. y. rengiami bandų sąrašai, nustatoma data, iki kurios banda turi būti patikrinta dėl tam tikrų ligų.

Siekiant užtikrinti Tarnybos, kaip valstybės institucijos, struktūrinį vientisumą, taip pat darbo efektyvumą ir gerinti vidaus administravimą, Tarnybos direktoriaus 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. B1-369 „Dėl Maisto ir veterinarijos audito tarnybos ir Pasienio ir transporto valstybinės veterinarinės tarnybos nuostatų patvirtinimo“ buvo įsteigta viena biudžetinė įstaiga – Maisto ir veterinarijos vidaus audito tarnyba (toliau – Vidaus audito tarnyba). Vidaus audito tarnybos viršininkas tiesiogiai pavaldus Tarnybos direktoriui. Reorganizavus minėtas įstaigas, buvo užtikrinta operatyvesnė ir efektyvesnė Tarnybai pavaldžių įstaigų vykdoma valstybinė kontrolė.

2007 m. vasario 27 d. Tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. B1-252 įkurti nauji struktūriniai padaliniai – Strateginio planavimo skyrius ir Skubios veiklos ir užkrečiamųjų ligų centras (skyrius). Strateginio planavimo skyriaus funkcija – rengti Tarnybos strateginį veiklos planą, koordinuoti jo vykdymą ir rengti Tarnybos veiklos ataskaitą. Siekiant efektyviau įvertinti rizikos veiksnius, įvertinti ir valdyti susidariusią ekstremalią situaciją, Skubios veiklos ir užkrečiamųjų ligų centras organizuoja gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimą, koordinuoja gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimo priemonių įgyvendinimą ir Tarnybai pavaldžių įstaigų pasirengimą likviduoti šias ligas.

2007 metais vykdant investicinius projektus, rekonstruoti Tarnybai pavaldžių įstaigų – Lietuvos valstybinės veterinarijos preparatų inspekcijos, Vilniaus, Tauragės, Klaipėdos, Šiaulių, Telšių, Kauno apskričių ir Ignalinos, Šakių, Švenčionių, Kaišiadorių, Biržų, Kelmės, Širvintų, Kupiškio, Pasvalio, Rokiškio, Molėtų, Prienų rajonų ir Druskininkų miesto tarnybų, administraciniai pastatai. Pagal ES reikalavimus buvo modernizuoti Laboratorijos skyriai.

III. TARNYBOS VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

Strateginių tikslų įgyvendinimas

Tarnybos strateginiai tikslai:

1. Strateginis tikslas.

Vykdamas socialiai atsakingą gyvūnų ligų prevencijos ir kontrolės Europos Sąjungoje politiką, užtikrinti gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir zoonozių bei gyvūnų gerovės kontrolę.

Gyvūnų užkrečiamųjų ligų neužkrėstos šalies statuso pagal ES ir tarptautinius reikalavimus užtikrinimas yra vienas iš pagrindinių Tarnybos uždavinių. Strateginiam tikslui pasiekti ir užsibrėžtiems uždaviniams įgyvendinti, Tarnyba vykdo gyvūnų užkrečiamųjų ligų, gyvūnų gerovės, šalutinių gyvūninių produktų, pašarų ir veterinarinės medicinos produktų kontrolės programas, parengtas pagal ES teisės aktų reikalavimus, kurios užtikrina gyvūnų sveikatos apsaugą, gyvūnų gerovės reikalavimų įgyvendinimą. Didelis dėmesys skiriamas pasiutligės, galvijų spongiforminės encefalopatijos, paukščių gripo, enzootinės galvijų leukozės bei zoonozių stebėsenai, galvijų tuberkuliozės, bruceliozės ir kai kurių kitų žmonėms ir gyvūnams pavojingų užkrečiamųjų ligų prevencijai ir kontrolei. Galvijų spongiforminės encefalopatijos tyrimai buvo atliekami siekiant užtikrinti gyvūnų ir gyvūninių produktų tiekimą ES rinkai bei eksportą į trečiąsias šalis.

Pastaruoju metu epizootinė situacija Lietuvoje yra gera ir šalyje nuo 1992 metų nebuvo registruota ypač pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų. 2007 m. buvo išvengta pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų (snukio ir nagų ligos, klasikinio kiaulių maro, paukščių gripo, mėlynojo liežuvio ligos, galvijų tuberkuliozės, bruceliozės, galvijų spongiforminės encefalopatijos, skrepi ligos) protrūkių. Strateginio tikslo vienas iš efekto kriterijų yra išreiškiamas sveikų galvijų bandų skaičiumi, t. y. bendro ištirtų galvijų dėl tuberkuliozės, bruceliozės ir enzootinės galvijų leukozės tyrimų skaičiaus ir teigiamų atvejų santykis (1 paveikslas).

I strateginio tikslo I efekto kriterijus.

1 paveikslas

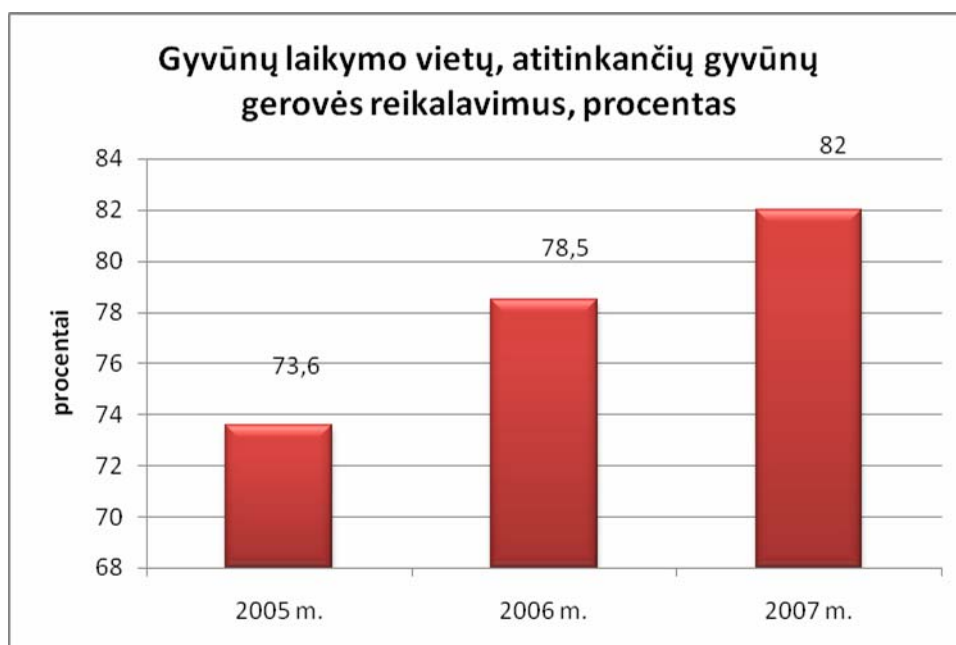
(Šaltiniai: 2005-2007 m. Tarnybos statistiniai duomenys)

2007 metais buvo tęsiama 2006 metais pradėta laukinių gyvūnų oralinė vakcinacija (jaukų su vakcina išmėtymas) nuo pasiutligės. Per 2007 metus nustatyti 432 pasiutligės atvejai, arba 1800 atvejų mažiau nei 2006 metais.

Gyvūnų gerovė kasmet tampa vis aktualesne problema Europos Bendrijoje, o tuo pačiu ir Lietuvoje. Parengiama naujų tesės aktų, reglamentuojančių gyvūnų gerovę, inspektoriams organizuojama daugiau mokymų šioje srityje. Visa tai užtikrina efektyvesnę gyvūnų gerovės kontrolę. Tarnybos atliekamos gyvūnų gerovės kontrolės efektyvumas apibūdinamas gyvūnų gerovės reikalavimų laikymusi ūkio subjektuose, t. y. patikrintų ūkių skaičiaus ir juose nustatytų pažeidimų atvejų skaičiaus santykis. Pagal 2 paveiksle pateiktus rodiklius, matoma, kad gyvūnų gerovės reikalavimų ūkio subjektai laikosi geriau.

I strateginio tikslo II efekto kriterijus.

2 paveikslas

(Šaltiniai: 2005-2007 m. Tarnybos statistiniai duomenys)

2007 m. praplėstos Tarnybos kokybės sistemos akreditacijos sritys, t. y. akredituota ūkinės paskirties gyvūnų gerovės kontrolės sritis ir parengta akreditacijai gyvūnų sveikatingumo sritis. Tuo pačiu akredituota Telšių apskrities tarnyba.

2. Strateginis tikslas.

Užtikrinti vykdomą maisto saugos ir kokybės kontrolę visais maisto tvarkymo etapais (nuo maistui skirtų augalų ir gyvūnų auginimo, geriamojo vandens šaltinių saugos tikrinimo iki maisto tiekimo vartotojams), apsaugoti vartotojų interesus, kad tiekiamas šalies rinkai ir eksportuojamas maistas atitiktų teisės aktais nustatytus saugos, kokybės, ženklinimo ir kitus privalomuosius reikalavimus.

Valstybinė maisto kontrolė vykdoma 22004 negyvūninio maisto gamybos, rinkos įmonėse, geriamojo vandens tiekimo subjektuose ir 3382 gyvūninio maisto tvarkymo subjektuose. Lyginant su 2006 m. duomenimis, negyvūninio maisto tvarkymo ir rinkos subjektų skaičius padidėjo 12 proc., o gyvūninio maisto tvarkymo subjektų – sumažėjo 38 subjektais. 2007 m. Tarnybai priskirtos naujos funkcijos – vykdyti vaistinių kontrolę, kuriose prekiaujama maisto

papildais, specialios paskirties ir kitais maisto produktais, taip pat vykdyti Krašto apsaugos ministerijos ir krašto apsaugos sistemos institucijų, Vidaus reikalų ministerijos ir vidaus reikalų statutinių įstaigų, Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos bei jų teritorijose esančių maisto tvarkymo subjektų kontrolę ir kainų nurodymo kontrolę.

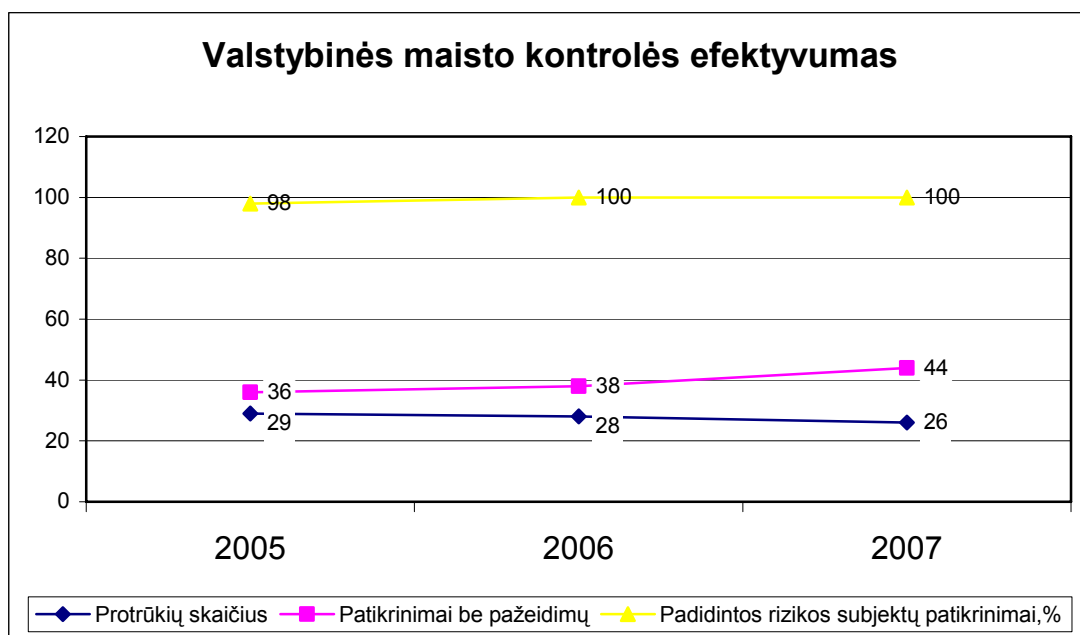
Ataskaitiniu laikotarpiu rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų sistemos principais pagrįstos savikontrolės sistemos įdiegtos 97 proc. rinkos subjektuose ir 100 proc. maisto gamybos subjektuose. Vienas pagrindinių ES teisės aktų reikalavimų dėl savikontrolės sistemų diegimo maisto tvarkymo subjektuose įvykdytas ir tuo pačiu įgyvendintas strateginis tikslas.

2007 m. patikrinta 95 proc. maisto tvarkymo subjektų (2006 m. – 93 proc.), juose atlikta 11 proc. daugiau patikrinimų, tarp jų patikrinti visi padidintos rizikos maisto tvarkymo subjektai po 2–3 kartus per metus. Palyginus 2005–2007 metų duomenis, matyti, kad pagerėjo maisto tvarkymo subjektų būklė, mažėja patikrinimų su nustatytais higienos normų ir kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimais.

2007 m. Tarnyba ir teritorinės tarnybos intensyviai vykdė žmonių susirgimų protrūkių, kilusių dėl nesaugaus maisto, prevenciją, organizavo seminarus valstybinę maisto kontrolę atliekantiems inspektoriams. Tai padėjo sumažinti ūmių infekcinių žarnyno susirgimų protrūkių, kilusių dėl maisto tvarkymo subjektų veiklos, skaičių ir įgyvendinti strateginį tikslą.

II strateginio tikslo I efekto kriterijus

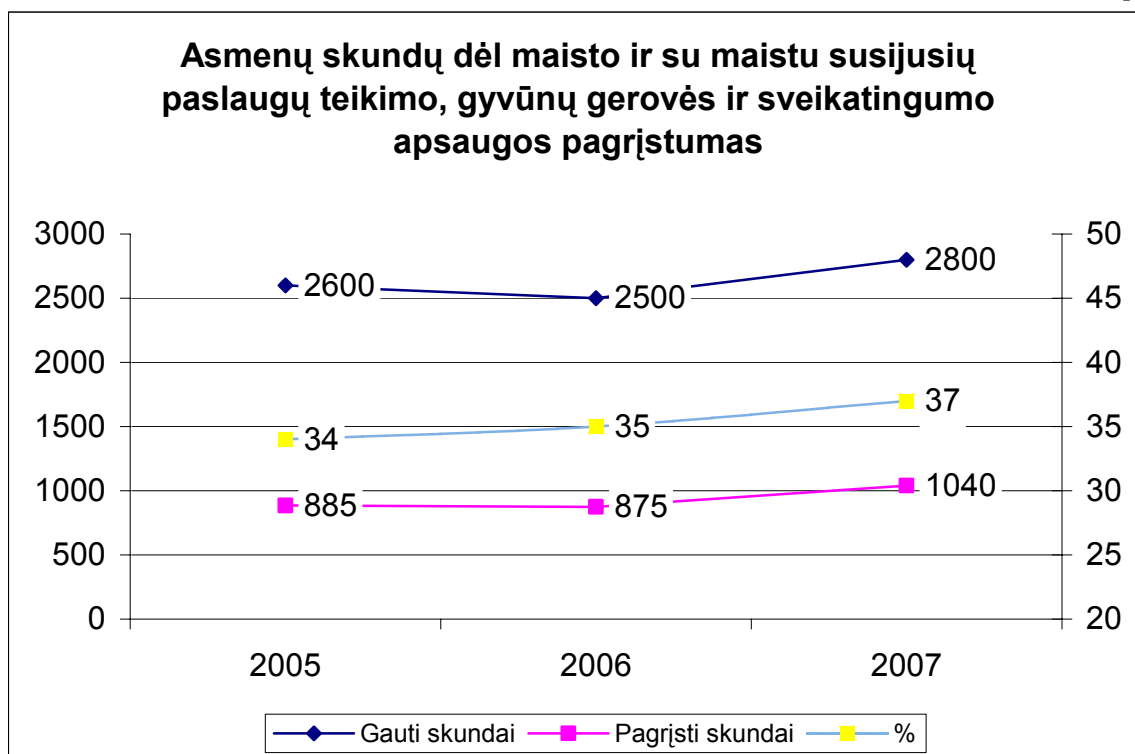
3 paveikslas

(Šaltiniai: 2005-2007 m. Tarnybos statistiniai duomenys)

Tarnyba, įgyvendindama 2007 metų antrąjį strateginį tikslą, užregistravo ir ištyrė 8 proc. daugiau vartotojų skundų nei buvo numatyta 2007 metais. Kelerių metų skundų tyrimas rodo, kad skundų pagrįstumas didėja. 2007 metais užregistruoti ir iširti 2800 vartotojų skundų, iš jų 1040 (37 %) pasitvirtino. 2006 metais užregistruoti ir iširti 2465 vartotojų skundai, iš jų 875 (35%) pasitvirtino.

II strateginio tikslo II efekto kriterijus
4 paveikslas

(Šaltiniai: 2005-2007 m. Tarnybos statistiniai duomenys)

Bendras vartotojų skundų skaičius paskutinių dviejų metų laikotarpiu kinta nežymiai, pagrįstų (pasitvirtinusių) skundų skaičius turi tendenciją didėti, nes vartotojai tampa vis labiau informuoti apie maisto ženklinimo, sudėties nurodymo ir kokybės reikalavimus. Apie vartotojų skundus dėl nekokybiškų maisto produktų bei viešojo maitinimo įmonių teikiamų paslaugų, dėl gyvūnų gerovės pažeidimų, apie skundų registravimo ir tyrimo sistemą, apie tyrimų rezultatus, taip pat vartotojų teisių apsaugos klausimais buvo rašoma spaudoje, kalbama televizijos bei radijo laidose, informacija buvo skelbiama Tarnybos interneto svetainėje.

Tarnyboje sukurta ir įdiegta vieninga Centralizuota asmenų skundų (pranešimų) priėmimo, registravimo ir tyrimo sistema 2007 metais buvo įvertinta kaip geros patirties pavyzdys ir laimėjo antrą vietą Vidaus reikalų ministerijos organizuotoje konferencijoje „Viešojo administravimo kokybė – piliečiams“.

TARNYBOS VYKDYTOS PROGRAMOS

2007 metais Tarnyba, įgyvendindama abu strateginius tikslus, vykdė šešias programas.

Pirmajam strateginiam tikslui – „Vykdant socialiai atsakingą gyvūnų ligų prevencijos ir kontrolės ES politiką, užtikrinti gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir zoonozių bei gyvūnų gerovės kontrolę“ įgyvendinti buvo vykdoma 7.1 programa „Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolė, prevencija ir likvidavimas“, 50.22 programa „Specialioji Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės programa (bendrojo finansavimo lėšos)“ ir 71.11 programa „Specialioji užkrečiamųjų ligų kontrolės programa (ES lėšos)“.

7.1 programos „Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės, prevencijos ir likvidavimo programa“ tikslai:

1. Užtikrinti gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir zoonozių stebėseną ir kontrolę, likviduoti užkrečiamųjų ligų protrūkius, vykdyti ligų prevencijos priemones;
2. Užtikrinti gyvūnų gerovės reikalavimų vykdymą gyvūnų laikymo vietose, skerdyklose bei gyvūnų vežimo metu;
3. Užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos rinkai tiekiami pašarai, šalutiniai gyvūniniai produktai būtų kokybiški, nekenksmingi gyvūnams, žmonėms ir aplinkai;
4. Užtikrinti gyvulių ženklinimo ir registravimo kontrolę;
5. Užtikrinti, kad Lietuvos rinkoje būtų saugūs, kokybiški ir efektyvūs veterinariniai vaistai, atitinkantys nustatytus reikalavimus.

50.22 programos „Specialioji Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės programa (bendrojo finansavimo lėšos)“ tikslai:

1. Užtikrinti valstybinę veterinarinę, maisto saugos ir kokybės kontrolę visais maisto tvarkymo etapais bei kontroliuoti gyvūnų užkrečiamąsias ligas;
2. Užtikrinti, kad Lietuvos Respublikoje būtų naudojami kokybiški, saugūs ir efektyvūs veterinariniai vaistai ir pašarai;
3. Apsaugoti žmonių ir gyvūnų sveikatą nuo bakterinių zoonozių ir paukščių virusinių ligų;
4. Užtikrinti gyvūnų gerovės valstybinę veterinarinę kontrolę pagal ES reikalavimus.

71.11 programos „Specialioji užkrečiamųjų ligų kontrolės programa (ES lėšos)“ tikslas – užtikrinti efektyvią gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolę naudojant ES teikiamą finansinę pagalbą.

Vadovaudamasi naujosios ES 2007–2013 metų gyvūnų sveikatos strategijos principu „Prevencija geriau nei gydymas“, Tarnyba siekė gyvūnų užkrečiamųjų ligų neužkrėstos šalies statuso, taip pat mažinti su maistu plintančių susirgimų sakičių. Pasvėrusi socialinių, ekonominių ir finansinių nuostolių riziką šaliai, Tarnyba atsakingai vykdė gyvūnų užkrečiamųjų ligų, įskaitant pasiutligę, paukščių gripą, mėlynojo liežuvių ligą, vezikulinę kiaulių ligą, kiaulių marą ir užkrečiamąsias spongiformines encefalopatijas, prevenciją ir kontrolę. Tarnyba sėkmingai naudoja ES skiriamą paramą gyvūnų užkrečiamųjų ligų stebėsenai atlikti ir gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimo programoms įgyvendinti. Tarnyba daugiausia dėmesio skiria infekcinių ligų prevencijai ir likvidavimui, tam vykdomos įvairios gyvūnų apsaugos ir likvidavimo priemonės nuo infekcinių, invazinių ir neužkrečiamųjų ligų.

Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolė vykdoma pagal Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės programą, patvirtintą Tarnybos direktoriaus 2006 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. B1-281 „Dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės“ ir 2006 gegužės 2 d. įsakymu Nr. B1-313 „Dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės programos vykdymo 2006 m.“, 2004 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 3D-254 „Dėl pieno mėginių tyrimo dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų“, 2006 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. B1-26 „Dėl enzootinės galvijų leukozės ir galvijų bruceliozės tyrimo iš jungtinių pieno

mėginių tvarkos 2006 metais“ ir 2005 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. B1-542 „Dėl salmoneliozės išplitimo broilerių (*Gallus gallus*) pulkuose tyrimo“. 2007 m. Tarnyba pagal 2005 m. spalio 14 d. Komisijos Sprendimą 2005/723EC dėl gyvūnų ligų ir tam tikrų USE likvidavimo ir priežiūros programų bei zoonozės profilaktikai skirtų patikrinimų programų vykdė enzootinės galvijų leukozės, galvijų spongiforminės encefalopatijos ir skrepi ligų kontrolės programas. 2007 m. gyvūnų užkrečiamųjų ligų (enzootinės galvijų leukozės, galvijų spongiforminės encefalopatijos ir skrepi ligos) kontrolei iš ES buvo skirta 2780 tūkst. litų. Visos lėšos buvo sėkmingai įsisavintos.

Teritorinės tarnybos vykdo labai pavojingų užkrečiamųjų ligų (snukio ir nagų ligos, klasikinio kiaulių maro, vezikulinės kiaulių ligos, paukščių gripo, Niukaslio ligos) stebėseną. Stebėsenos tikslas – užtikrinti ankstyvą užkrečiamosios ligos nustatymą bei likvidavimą. Tarnybos specialistai dalyvavo klasikinio kiaulių maro tarptautinėse pratybose dėl ligos diagnozavimo ir jos likvidavimo.

Bendrų daugeliui gyvūnų rūšių ligų (juodligės, pasiutligės, leptospirozės, paratuberkuliozės) tyrimus teritorinės tarnybos atlieka tik įtarus ligą gyvūnams. Visų rūšių naminių gyvūnų skerdenos skerdyklose yra tiriamos dėl juodligės, echinokokozės, cisticerkozės ir trichineliozės.

Gyvūnų bandos (pulkai) tiriamos dėl labai pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų, siekiant nustatyti 5 proc. paplitimą 95 procentų patikimumu. Šių ligų įtarimo atveju taikomos priemonės, nurodytos gyvūnų užkrečiamųjų ligų neatidėliotinių priemonių planuose. Sudaryti Snukio ir nagų ligos, klasikinio kiaulių maro, kiaulių vezikulinės ligos, paukščių gripo neatidėliotinių priemonių planai. Vykdam projektą Nr. 2005/017-494-03-03 „Gyvūnų sveikatos kontrolės ir neatidėliotinių priemonių planavimo stiprinimas“, su Vokietijos Vartotojų apsaugos, žemės ūkio ir maisto federaline ministerija 2007 m. buvo sukurti gyvūnų ligų kontrolės statistiniai modeliai, parengtos paukščių gripo bei klasikinio kiaulių maro stebėsenos programos, atnaujinti paukščių gripo, klasikinio kiaulių maro ir mėlynojo liežuvio ligų neatidėliotinių priemonių planai, įsigytos gyvūnų gaišinimo priemonės, skirtos užkrečiamųjų ligų likvidavimui ir gyvūnų užkrečiamųjų ligų židinių dezinfekcijai reikalinga įranga ir priemonės (pirštinės, chalatai, respiratoriai, gyvūnų žudymo įranga, dezinfekavimo mašina ir kt.). Siekiant užtikrinti tinkamą užkrečiamųjų ligų likvidavimą, Tarnyba organizuoja imituotos epizootijos mokymus, atsižvelgiant į ligos paplitimo riziką (pasireiškimą kaimyninėse šalyse, ūmią eigą, didelius ekonominius nuostolius). Šie mokymai organizuojami teritorinėse tarnybose ir juose dalyvauja susijusių teritorinių padalinių atstovai bei kitų institucijų, kurios padeda vykdyti ligų kontrolės priemones, atstovai. Mokymai apima teorines žinias apie ligą, teisinį reguliavimą, praktines priemones, skirtas ligos likvidavimui.

Siekiant sustiprinti pasirengimą organizuoti gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimą, koordinuoti gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimo priemonių įgyvendinimą, gyvūnų pavojingų užkrečiamųjų ligų kontrolę ir prevenciją, teritorinių tarnybų pasirengimą likviduoti gyvūnų užkrečiamąsias ligas, Tarnyba 2007 m. įsteigė užkrečiamųjų ligų kontrolės centrus (toliau – ULKC). Didžiausias dėmesys buvo skirtas paukščių gripo prevencijai. Kiekvienoje teritorinėje tarnyboje per ataskaitinį laikotarpį vyko imituoto paukščių gripo likvidavimo mokymai, kuriuose dalyvavo ne tik Tarnybos, bet ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų specialistai. Apmokyti 862 valstybiniai ir privatūs veterinarijos gydytojai. Dėl paukščių gripo grėsmės, sugriežtinta įvežamų į šalį gyvūnų ir gyvūninių produktų kontrolė. Inicijuotas gyvūnų laidojimų vietų nustatymas rajonuose, apskrityse bei miestuose, kurias patvirtino regioniniai Aplinkos apsaugos departamentai.

Taikytos kitos paukščių gripo kontrolės priemonės. Laboratorijoje atlikti 1239 paukščių gripo tyrimai, iš jų – 789 laukinių ir 450 naminių paukščių. Pagal stebėsenos programą ištirtos 609 didžiosios antys. Visų tyrimų rezultatai neigiami. Skubios veiklos ir užkrečiamųjų ligų (centras) skyrius susistemina ištirtų mėginių duomenis ir apibendrintus rezultatus pateikia Europos Komisijai.

2007 metais dėl **užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų** Laboratorijoje atlikta 102720 laboratorinių tyrimų, visų tyrimų rezultatai buvo neigiami. Greituoju Enfer TSE tyrimo metodu ištirti 33876 galvijai (iš jų 31743 paskersti sveiki, 270 priverstinai paskersti, 58 priverstinai paskersti sergantys, 1805 – nugaišę, 879 – avys (iš jų 826 paskerstos sveikos ir 53 nugaišusios) ir 31 ožka (iš jų 22 paskerstos sveikos, 9 nugaišusios). Bio-Rad tyrimo metodu ištirti 66732 galvijai (iš jų 61384 paskersti sveiki, 659 priverstinai paskersti, 76 priverstinai paskersti sergantys, 4613 nugaišę (į šį skaičių neįtraukti 602 galvijai iš Latvijos Respublikos pristatyti utilizacijai į UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“), 2107 avys (iš jų 1886 paskerstos sveikos ir 221 nugaišusi) ir 49 ožkos (iš jų 40 paskerstų maistui, vyresnių kaip 18 mėn. amžiaus, ir 9 nugaišusios). Histopatologiniu ir imunohistocheminiu tyrimo metodu USE atžvilgiu buvo ištirti 4 nugaišę, vyresni kaip 24 mėn. amžiaus galvijai.

Per 2007 metus nustatyti 432 **pasiutligės** atvejai, arba 1800 atvejų mažiau kaip per 2006 metus. Pasiutligė labiausiai išplitusi tarp laukinių gyvūnų, per 2007 metus užregistruota 313 atvejų, arba 72,4 proc. nuo visų atvejų. Pagal laukinių gyvūnų rūšis pasiutligė pasiskirsto taip: lapių – 142 atvejai, usūrinių šunų – 122, kiaunių – 25, šešukų – 13, stirnų – 5, barsukų – 2, voverės, bebro, ūdros ir ondatros – po 1 atvejį. Naminiams gyvūnams pasiutligė nustatyta 119 atvejų, arba 27,6 proc. nuo visų pasiutligės atvejų. Pagal naminių gyvūnų rūšis: šunų – 34, kačių – 43, galvijų – 36, arklių – 5 ir vienas avies pasiutligės atvejis.

Lyginant pagal teritorijas, šiemet daugiausiai ligos židinių buvo nustatyta: 117 – Kauno apskrityje, 72 – Alytaus, 63 – Vilniaus, 49 – Panevėžio, 44 – Utenos, 25 – Marijampolės, 18 – Klaipėdos, 16 – Telšių, po 14 – Šiaulių ir Tauragės apskrityse. Pagal rajonus pirmąją: Kauno rajonas – 31 atvejis, Alytaus – 28, Raseinių – 27, Prienų – 24, Lazdijų, Varėnos ir Vilniaus – po 22, Kaišiadorių ir Pasvalio – po 18, Širvintų – 16, Ignalinos, Marijampolės ir Utenos – po 14, Kėdainių – 13, Panevėžio – 11, Klaipėdos ir Trakų – po 10, Biržų – 9, Plungės, Ukmergės ir Vilkaviškio – po 8, Telšių ir Zarasų – po 7, Anykščių, Jurbarko, Kelmės ir Rokiškio – po 6, Kupiškio, – 5, Jonavos, Radviliškio, Šilalės, Švenčionių ir Tauragės – po 4, Kretingos, Molėtų, Skuodo, Šakių, Šalčininkų ir Šiaulių – po 3, Šilutės – 2, Mažeikių ir Pakruojo – po 1, liga nebuvo nustatyta Akmenės ir Joniškio rajonuose.

Ligos prevencijai naminiai plėšrūnai profilaktiškai vakcinuojami, galvijai ir kiti gyvūnai vakcinuojami ligos židiniuose, pageidaujant gyvūnų savininkams, pastoviai naikinami valkataujantys šunys, katės, laukiniai plėšrūnai. Per šiuos metus vakcinuoti 141435 šunys, 29195 katės, 55004 galvijai, 1083 arkliai, 647 avys ir ožkos, 52 kiti gyvūnai.

Igyvendinant 2003 m. PHARE projektą Nr. 2003.0004-341.02.01 „Užkrečiamųjų gyvūnų ligų kontrolės stiprinimas Lietuvoje“, 2007 m. buvo vykdoma paslaugų dalis (pasiutligės vakcinos efektyvumo įvertinimas) bei tiekimo dalis. Per 2007 m. Tarnyba įsigijo 3,9 mln. jaukų su oraline vakcina nuo pasiutligės, iš kurių iki 2008 m. sausio 1 d. buvo išmėtyta 2,6 mln. vnt.

2007 metais oralinė vakcinacija (jaukų su vakcina išmėtymas) nuo pasiutligės buvo vykdoma dviem etapais visoje Lietuvos teritorijoje. Vakcinacijos efektyvumui kontroliuoti nuo praėjusių metų birželio mėnesio Laboratorijoje atliekami laukinių gyvūnų vakcinacijos nuo pasiutligės efektyvumo tyrimai. Bendras vakcinacijos efektyvumas yra 67,70 proc., tarp usūrinių šunų – 51,13 proc., tarp lapių – 74,96 proc.

2007 metais bruceliozės atvejų nenustatyta. Buvo tiriami jungtiniai pieno mėginiai, iš viso ištirta 13 500 galvijų bandų, kuriose laikoma 171 619 karvių. Ištyrus 7 664 karvių kraujo mėginius, tarp jų ir pakartotinai, užkrėstų galvijų nenustatyta. Iš viso užregistruoti 503 abortų atvejai, iš kurių, ištyrus 251 vaisių mikrobiologiškai, 10 lyties organų išskyras bakteriologiškai ir visų kraujo serologinius tyrimus, užkrėstų brucelioze nenustatyta. Ištirtos 8376 kiaulės, 87 avių bandos ir po abortų 16 avių, 93 ir po abortų – 4 ožkos.

Dėl **tuberkuliozės** ištyrus 44 345 galvijus, įtariamą alerginę reakciją nustatytos 78 galvijams. Po lyginamojo tyrimo vieno galvijų kontrolinio skerdimo, būdingų tuberkuliozei pakitimų nenustatyta. 2005 metais ištyrus 596 kiaules, 2006 metais – 4264 kiaules, 2007 m. – 6030 kiaulių, reaguojančių į tuberkuliną nebuvo.

Dėl **galvijų leukozės** ištyrus 14 182 bandų 172 204 galvijų pieno mėginius ir 19 852 galvijų kraujo mėginius, reakcija buvo 174 galvijų mėginiams. Likviduota 200 galvijų. Iširtos 8 bandos (104 galvijai) dėl **galvijų infekcinio rinotracheito**, vienoje bandoje teigiamai reagavo 16 galvijų mėginių. Vykdamas ligos likvidavimo programas, vakcinuoti 16647 galvijai.

2007 metais nuo **snukio ir nagų** ligos iširti 358 galvijai, 627 kiaulės, 221 šernas, 12 elnių, 80 stirnų, 429 kitų gyvūnų kraujo mėginiai. Nuo klasikinio kiaulių maro iširta 2 852 kiaulės ir 697 šernai, reagavusių nenustatyta. Dėl **galvijų virusinės diarėjos** 9 bandose ištyrus 105 galvijus, teigiamai vienoje bandoje reagavo 3 galvijų mėginiai. Profilaktiškai suvakcinuoti 8 940 galvijų. Iš apžiūrėtų 57 759 galvijų, **hipodermozė** nustatyta 806 galvijams (1,4 proc.). Profilaktiškai suvakcinuoti 545 galvijai. Dėl **leptospirozės** 18 bandų iširta 19 galvijų, reaguojančių nebuvo. Ištyrus 7 bandų 75 kiaules, reaguojančių nebuvo. Kliniškai ir patalogoanomiškai liga nenustatyta. Profilaktiškai suvakcinuotos 70 179 kiaulės. 37 bandose iširtos 186 kiaulės dėl **Aujeskio ligos**, iš kurių vienoje Šalčininkų raj. įmonėje UAB „Merkio agrofirma“ 59 mėginiai reagavo teigiamai. Vakcinacija nuo šios ligos Lietuvoje nevykdoma. Ištyrus 239 sumedžiotus šernus, 20 rasti antikūniai. 2007 metais nuo **raudonligės** suvakcinuota 695 121 kiaulė. 2007 m. ištyrus 232 kiaules, teigiamų – 186 mėginiai. Profilaktiškai suvakcinuotos 219 797 kiaulės. Dėl **kvėpavimo-reprodukcinio sindromo** 5 bandose iširtos 33 kiaulės buvo sveikos. Profilaktiškai suvakcinuotos 56 295 kiaulės. 69 bandose iširtos 389 kiaulės dėl **Vezikulinės ligos**, iš kurių visos buvo sveikos. 262 bandose iširta 14 390 kiaulių dėl **mikoplazmozės**, visos kiaulės buvo sveikos. Profilaktiškai suvakcinuotos 579 599 kiaulės. **Kiaulių atrofinis rinitas** iširtas 1613 kiaulių, reaguojančių mėginių nebuvo. Profilaktiškai suvakcinuota 21 581 kiaulė.

Trichineliozė buvo nustatyta 10 kiaulių iš 912 967 iširtų. Ištyrus 12 202 šernus – 57 buvo užsikrėtę (0,46 proc.), taip pat rastos užsikrėtę trichinelioze 4 katės ir 1 lapė. Ištyrus 1314 arklių, trichineliozė nenustatyta.

Esant užsikrėtimo grėsmei, gyvūnai buvo vakcinuoti nuo šių ligų: arklių gripo – 2145 arklių, rinopneumonija – 600, kiaulių kolibakteriozės – 145263, kiaulių pastereliozės – 19 689, rotovirusinės infekcijos – 6 782, hemofiliozės – 217 559, triušių hemoraginės septicemijos – 26 232, triušių miksomatozės – 27 306.

2007 m. strateginiame veiklos plane buvo numatyta, kad mažės kontroliuojamų gyvūnų užkrečiamųjų ligų paplitimas iki 2346, įvykdyta – 2350, ir gyvūnų bandų, atitinkančių gyvūnų sveikatos reikalavimus, padaugės iki 99,98 proc. Atsižvelgiant į gautus rezultatus, priemonės įvykdytos 100 proc.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 28-31 psl.

GYVŪNŲ GEROVĖ

Teritorinių tarnybų valstybiniai veterinarijos gydytojai yra atsakingi už gyvūnų gerovės sritį, vykdo gyvūnų gerovės tikrinimus ūkiuose, transporto priemonėse, gyvūnų žudymo vietose. Gyvūnų gerovė vežimo metu tikrinama išduodant veterinarijos sertifikatus prekybai gyvūnais, kontroliuojant eksportuojamų galvijų gerovę transportavimo metu, tikrinant grąžinamus maršrutų planus. Gyvūnų gerovės kontrolė skerdimo metu tikrinama atliekant skerdyklų tikrinimus pagal numatytą planą.

Siekiant įvertinti gyvūnų laikymo reikalavimų atitiktį, tikrinamos ūkinių gyvūnų, gyvūnų augintinių, beglobių gyvūnų laikymo vietos. Tikrinimo metu atsakingieji pareigūnai įvertina patalpų, įrenginių, gyvūnų laikymo, auginimo, šėrimo, naudojimo, priežiūros sąlygų, elgesio su jais atitikimą nustatytiems reikalavimams.

2007 m. strateginiame veiklos plane buvo numatyta, kad ūkio subjektuose mažės gyvūnų gerovės reikalavimų pažeidimų. Atsižvelgiant į patikrinimų rezultatus, 32 proc. ūkio subjektų nebuvo nustatyta pažeidimų (planas – 33 proc.). Priemonė įvykdyta 102 proc.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 33 psl.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 28-31 psl.

PAŠARAI IR ŠALUTINIAI GYVŪNINIAI PRODUKTAI

Siekiant užtikrinti pašarų saugą ir kokybę bei atitiktį ES ir nacionalinių teisės aktų reikalavimams, 2007 m. buvo vykdoma ūkio subjektų, užsiimančių pašarais, valstybinė kontrolė ir valstybinė pašarų stebėseną, pagrįsta rizikos vertinimu. 2007 m. Lietuvoje buvo 187 ir įregistruota 79 140 ūkio subjektų, užsiimančių pašarais. 2007 m. Lietuvoje pagamintos 820 973 tonos kombinuotųjų pašarų.

Ūkio subjektų kontrolę vykdė Lietuvos valstybinės veterinarijos preparatų inspekcijos (toliau – LVVPI) ir teritorinių tarnybų pareigūnai. Iš viso 2007 m. buvo atlikta 1130 patikrinimų 776 ūkio subjektuose, pažeidimų juose nustatyta 50 proc., t. y. 3 proc. mažiau nei 2006 m. Pašarų sektoriuje padaugėjo ūkio subjektų, įdiegusių RVASVT ar GGP gaires – 98 proc., 2006 m. buvo 97 proc. Priemonė įvykdyta 100 proc. Patikrinimai vyko ūkio subjektuose, užsiimančiuose įvairia veikla, susijusia su pašarais. Iš patikrintų 776 ūkio subjektų, 51,3 proc. sudarė gyvūnų laikytojai, 42,9 proc. – tarpininkai, platintojai, mažmenininkai (toliau – tiekėjai), 5,6 proc. – pašarų gamintojai. 2007 m. buvo paimti ir ištirti 547 valstybiniai pašarų mėginiai, daugiausia (445 mėginiai) iš gyvūnų laikytojų. Iš viso buvo atlikti 733 kombinuotųjų pašarų tyrimai. Daugiausia buvo paimta mėginių, siekiant nustatyti mikrobine taršą pašaruose. Taip pat dažnai buvo tiriami mikotoksinai (ochratoksinas, aflatoksinas B1, zearalenonas, deoksinivalenolis), sunkieji metalai, šiltakraujų gyvūnų komponentai, mikroelementai, uždrausti pašariniai priedai, pašariniai kokcidiostatikai. 14 mėginių buvo nustatyti neatitikimai: nustatytos salmonelės, lūžinės klostridijos, hemoglobino miltuose galvijų DNR (skelbtas skubus pranešimas). Nekokybiškus pašarus buvo uždrausta realizuoti.

2007 m. vykdydami valstybinę pašarų stebėseną, LVVPI pašarų kontrolės skyriaus pareigūnai paėmė 575 pašarų mėginius: iš gyvūnų laikytojų – 314, iš pašarų gamintojų – 153, iš tiekėjų – 108. Didžiąją dalį pašarų mėginių sudarė pašarinės žaliavos – 175 ir kombinuotieji pašarai kiaulėms – 151. Pašarų mėginiai buvo tirti įvairių saugos rodiklių atžvilgiu, nurodytų Privalomajame pašarų saugos techniniame reglamente bei Europos Komisijos rekomendacijose. 2007 m. buvo atlikti 2366 tyrimai (2006 m. – 3025 tyrimai). 2007 m. buvo nustatyti 26 teigiami tyrimų rezultatai. Stebėsenos tyrimų duomenimis, 2007 m. daugiausia nustatyta mikrobinės taršos atvejų – lūžinių klostridijų – 10 atvejų. 2007 m. buvo paimtas 51 genetiškai modifikuotų pašarų ar pašarų, turinčių GMO, mėginys. 5-ioose sojų rupinių mėginiuose buvo nustatyta leidžiama genetinė modifikacija GTS 40-3-2, >5 %, tačiau lydumuosiuose dokumentuose arba etiketėse buvo nenurodyta, jog šie produktai pagaminti iš genetiškai modifikuotų sojų pupelių. 2007 m. Lietuvoje buvo pagaminta 316 741 t genetiškai modifikuotų pašarų arba pašarų, turinčių GMO, t. y. 38,5 proc. visų pašarų.

2007 m. Lietuvoje buvo registruoti 94 ūkio subjektai, gaminantys, tiekiantys ir naudojančios šalutinius gyvūninius produktus ir PŠGP, skirtus gyvūnų šėrimui (2006 m. – 85).

Pagal pasienio veterinarijos postų pateiktus duomenis, 2007 m. į Lietuvos Respubliką buvo importuota 136 952 tonos pašarinių žaliavų (2006 m. – 87 707 tonos). Kaip ir 2006 m., daugiausia importuota saulėgrąžų produktų – 55 678 tonos (2006 m. – 42 930 tonos). Žuvų miltų buvo importuota 2207 tonos (2006 m. – 3786 tonos). Žuvų miltų importo sumažėjimui turėjo įtakos kitų gyvūninių žaliavų panaudojimo apribojimų panaikinimas. 2007 m. buvo atlikti 858 importuotų žaliavų tyrimai (224 mėginiais daugiau nei 2006 m.). Daugiausia atlikta Cezio (CS (137)) tyrimų – 308, mikrobinės taršos – 207, mikotoksinų – 163, sunkiųjų metalų (švino, kadmio) – 91, šiltakraujų gyvūnų komponentų – 26, patogeninės E. Coli – 14, lūžinės klostridijos – 13, GMO – 11 ir kt. 2007 m. į Europos Komisiją RASFF sistema išsiųsti 4 pranešimai dėl nesaugių pašarų. Į Lietuvą importuojamų pašarų ar pašarinių žaliavų sauga ir kokybė gerėja. Pasirinkdami pašarų gamintojus ir tiekėjus, veždami iš trečiųjų šalių, importuotojai tikslingiau atsižvelgia į riziką. Pašarų ir pašarinių žaliavų siuntos, kurių saugos ir kokybės rodikliai neatitiko nustatytų reikalavimų, buvo uždraustos realizuoti.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 28-31 psl.

GYVULIŲ ŽENKLINIMAS IR REGISTRAVIMAS

2007 m. Lietuvoje buvo registruotos 159 345 galvijų laikymo vietos, kuriose laikyti 853 163 galvijai. Gyvulių (galvijų, avių, ožkų, kiaulių) laikymo vietos yra registruojamos Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenų bazėje. Buvo atliktas 16 171 galvijų laikymo vietų patikrinimas. Patikrintos 15 922 galvijų laikymo vietos, 109 skerdyklos ir 7 turgavietės. Nustatyta 3800 pažeidimų. 2007 m. Lietuvoje buvo registruotos 6747 avių ir ožkų laikymo vietos, kuriose laikytos 55 344 avys ir ožkos. Buvo atlikti 1606 avių ir ožkų laikymo vietų patikrinimai. Patikrinta 914 gyvulių laikymo vietų ir 27 skerdyklos. Nustatyti 400 pažeidimų.

2007 m. Lietuvoje buvo registruotos 8658 kiaulių laikymo vietos, kuriose laikytos 710 438 kiaulės. Buvo atlikti 3999 kiaulių laikymo vietų patikrinimai. Patikrintos 3682 kiaulių laikymo vietos, 56 skerdyklos ir 27 turgavietės, juose nustatyta 300 pažeidimų.

Vykdamas ES teisės aktų reikalavimus, kasmet reikia patikrinti ne mažiau kaip 10 proc. galvijų laikymo vietų ir 3 proc. avių bei ožkų laikymo vietų. Galvijų laikymo vietų buvo patikrinta 10 proc., o avių ir ožkų – 13 proc. Priemonės įvykdytos.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 33 psl.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 28-31 psl.

VETERINARINIAI PREPARATAI

Biocidai Lietuvos Respublikoje autorizuojami ir registruojami vadovaujantis Biocidų autorizacijos ir registracijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. 358 (Žin., 2002, Nr. 79-3361) ir 2002 m. rugpjūčio 14 d. įsakymu Nr. 421 patvirtintomis Autorizacijos ir registracijos taisyklėmis (Žin., 2002, Nr. 87-3760). 2007 m. LVVPI dokumentaciją pateikė 70 firmų iš 17 šalių dėl preparatų registravimo ir perregistravimo arba pakeitimų dokumentacijoje. 2007 m. LVVPI surengta 10 Veterinarinių vaistų ir biocidų komisijos posėdžių, kurių metu buvo nuspręsta siūlyti registruoti 83 naujus veterinarinius vaistus ir autorizuoti 11 naujų veterinarinės paskirties biocidų, siūlyta perregistruoti 149 veterinarinius vaistus ir 1 veterinarinės paskirties biocidą, atlikti 290 informacijos apie veterinarinius vaistus ir 4 informacijos apie veterinarinės paskirties biocidus pakeitimus. Taip pat į veterinarinių vaistų registrą buvo siūlyta įrašyti 13 centralizuota procedūra (CAP) registruotų veterinarinių vaistų.

Įgyvendinant projektą Nr. 2004/016-925-01-02 „Maisto kontrolė (II etapas) –valstybinė veterinarinių medicininių produktų ir pašarų kontrolė“, 2007 m. apmokyti 177 specialistai veterinarinių medicininių produktų, pašarų ir biocidų temomis. Parengta veterinarinių medicininių produktų ir pašarų kontrolės programa. Dvynių sutarties įgyvendinimas užbaigtas 2007 m. birželio mėn. Visi planuoti rezultatai pasiekti.

2007 m. Lietuvoje veikė 242 įmonės, užsiimančios veterinarine farmacija, iš jų 17 užsiimančių didmeniniu veterinarinių vaistų platinimu. Vykdamas valstybinę veterinarinių vaistų kontrolę, atlikti 157 patikrinimai: 97 įmonėse, užsiimančiose veterinarine farmacija (15 didmeninių veterinarinių vaistų prekybos įmonių ir 82 veterinarinės vaistinės) ir 60 veterinarinių preparatų naudojimo gyvūnų gydymui ir gyvūnų laikymo vietose (27 privatūs veterinarinės gydytojai, 16 veterinarinės gydyklų, 17 gyvūnų savininkų).

2007 m. pagal atliktų patikrinimų ir nustatytų pažeidimų santykį įmonėse, užsiimančiose veterinarine farmacija, nustatyta, kad bendras pažeidimų skaičius, lyginant su praėjusiais metais, sumažėjo 5 proc.

Padidėjęs nustatytų veterinarinės farmacijos reikalavimų laikymosi lygis įmonėse, tiekiančiose rinkai veterinarinius vaistus, naudojančiose veterinarinius vaistus gyvūnų gydymui ir profilaktikai, atsižvelgiant į patikrinimų skaičių ir nustatytų pažeidimų santykį – 60 proc..

Priemonė įvykdyta 100 proc. 2007 m. 6 įmonių veterinarinė farmacinė veikla laikinai sustabdyta, pašalinus patikrinimo metu nustatytus trūkumus, 5 įmonių veikla atnaujinta.

Pagal chloramfenikolio prevencijos programą ir kenksmingų medžiagų liekanų stebėsenos gyvūnuose ir gyvūniniuose produktuose planą, patikrinti gyvūnų laikytojai. Patikrinimų metu nustatyta, kad dauguma ūkių, kuriuose buvo rasta antimikrobinų medžiagų, veterinarijos gydytojai veterinarinių paslaugų neteikė.

Siekiant užtikrinti saugų gyvūninį maistą, kad jame nebūtų veterinarinių vaistų ir teršalų likučių, 2007 m. buvo parengtas kasmetinis nacionalinis Medžiagų liekanų gyvūnuose, piene, kiaušiniuose ir meduje stebėsenos planas bei vykdoma medžiagų liekanų kontrolė. 2007 m. buvo paimti 3947 mėginiai. 2007 m. buvo renkama ir analizuojama informacija apie Lietuvos Respublikoje pateiktus registruoti antimikrobinus ir antiparazitinius veterinarinius vaistus bei jų veikliąsias medžiagas.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 28-31 psl.

II STRATEGINIS TIKSLAS

Antrajam strateginiam tikslui „Užtikrinti vykdomą maisto saugos ir kokybės kontrolę visais maisto tvarkymo etapais (nuo maistui skirtų augalų ir gyvūnų auginimo, geriamojo vandens šaltinių saugos tikrinimo iki maisto tiekimo vartotojams), apsaugoti vartotojų interesus, kad tiekiamas šalies rinkai ir eksportuojamas maistas atitiktų teisės aktais nustatytus saugos, kokybės, ženklinimo ir kitus privalomuosius reikalavimus“ buvo vykdoma 6.1 programa „Maisto produktų veterinarinės kontrolės ir specialistų kvalifikacijos kėlimo programa“, 88.1 programa „Specialioji maisto tvarkymo valstybinės veterinarinės priežiūros programa“ ir 2.1 programa „Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos sistemos administravimo ir tobulinimo programa“.

6.1 programos „Maisto produktų veterinarinės kontrolės ir specialistų kvalifikacijos kėlimo programa“ tikslai:

1. Užtikrinti maisto tvarkymo subjektų, įskaitant viešai tiekiamo geriamojo vandens valstybinę maisto saugos ir kokybės kontrolę, gyvulius, paukščius ir kitus gyvūnus skerdžiančių įmonių valstybinės veterinarinės priežiūros efektyvumą.

2. Užtikrinti geresnę VMVT specialistų darbo efektyvumą, keliant kvalifikaciją.

88.1 programos „Specialioji maisto tvarkymo valstybinės veterinarinės priežiūros programa“ tikslai:

1. Apsaugoti Lietuvos Respublikos teritoriją nuo gyvūnų užkrečiamųjų ligų, nesaugaus maisto, žaliavų bei pašarų ir užtikrinti efektyvią pasienio veterinarinę kontrolę.

2. Užtikrinti gyvūnų užkrečiamųjų ligų, pašarų, maisto žaliavų ir produktų saugos rodiklių laboratorinių tyrimų vykdymą.

2.1 programos „Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos sistemos administravimo ir tobulinimo programa“ tikslai:

1. Užtikrinti efektyvią maisto tvarkymo subjektų valstybinę kontrolę šalyje.

2. Plėsti VMVT veiklos akreditacijos sritis pagal Europos standartą ISO 17020:2004 „Bendrieji įvairių tipų kontrolės įstaigoms keliami reikalavimai“.

3. Užtikrinti laiku atliekamą ir sklandų ES teisės aktų įgyvendinimą ir VMVT kompetencijai priskirtų sričių atstovavimą ES institucijose.

VALSTYBINĖ MAISTO KONTROLĖ

Valstybinė maisto kontrolė vykdoma 25 387 maisto tvarkymo subjektuose, iš kurių 3383 gyvūninio maisto tvarkymo subjektai ir 22 004 negyvūninio maisto gamybos, rinkos, geriamojo vandens tiekimo subjektai. 2007 m. pagerėjo maisto tvarkymo subjektuose nustatytų veterinarijos, sanitarijos, higienos, ženklinimo reikalavimų laikymasis, atsižvelgiant į patikrinimų bei nustatytų teisės aktų reikalavimų pažeidimų atvejų santykį su patikrinimų skaičiumi (45 %). (2006 m. – 39 %).

Gyvūninio maisto tvarkymo subjektų yra: 209 mėsos, 39 žuvų, 34 pieno, 14 kiaušinių tvarkymo subjektų, 53 šaltieji sandėliai, 293 mėsinės, 16 pieno surinkimo centrų, 2037 pieno surinkimo punktai, 195 mažų kiekių gamintojų ūkiai, 189 žvejybos laivai. Per 2007 m. ES rinkai patvirtintų gyvūninių produktų gamybos, perdirbimo ir sandėliavimo įmonių skaičius padidėjo nuo 274 iki 317 įmonių, nacionalinei rinkai patvirtintų įmonių skaičius sumažėjo nuo 111 įmonių iki 68.

Lyginant su 2006 m. kontrolės duomenimis, negyvūninio maisto tvarkymo subjektų skaičius padidėjo 12 proc. Nuo 2007 m. Tarnybai priskirtos naujos funkcijos – vykdyti vaistinių kontrolę, kuriose prekiaujama maisto papildais, specialios paskirties ir kitais maisto produktais ir Krašto apsaugos ministerijos ir krašto apsaugos sistemos institucijų, Vidaus reikalų ministerijos ir vidaus reikalų statutinių įstaigų, Kalėjų departamento prie Teisingumo ministerijos bei jų teritorijose esančių maisto tvarkymo subjektų kontrolę ir kainų nurodymo kontrolę.

2007 m. patikrinti 20 934 (95 proc.) negyvūninio maisto tvarkymo subjektai, juose atliktas 29 261 patikrinimas ir patikrinti 3382 gyvūninio maisto tvarkymo subjektai, juose atlikti 6398 patikrinimai. Palyginus 2005–2007 metų duomenis, matyti, kad pagerėjo maisto tvarkymo subjektų būklė, sumažėjo patikrinimų su nustatytais higienos normų ir kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimais procentas (nuo 60 proc. – 2006 m. iki 55 proc. – 2007 m.). Viešojo maitinimo įmonių skaičius 2007 m. padidėjo 3,5 proc., lyginant su 2006 m. 2007 m. kaip ir 2006 m., viešojo maitinimo įmonių patikrinta 97,2 proc. 2007 m. viešojo maitinimo įmonėse nustatytų bendrų higienos pažeidimų procentas nuo visų pažeidimų sumažėjo iki 35 proc., tuo tarpu 2006 m. higienos pažeidimų buvo nustatyta 40 proc. nuo visų nustatytų pažeidimų.

Maisto produktų gamybos subjektuose, kaip ir praėjusiais metais, vyrauja higienos pažeidimai – patalpų priežiūros, teritorijos priežiūros, įrangos priežiūros, sanitarijos, transporto, sudarantys 26 proc. visų nustatytų pažeidimų. Taip pat nemažai nustatoma produktų ženklinimo ir naudojamo vandens priežiūros pažeidimų (po 10 proc.), RVASVT sistemos trūkumų nustatyta tik 3 proc. Vienas pagrindinių ES teisės aktų reikalavimų dėl savikontrolės sistemų diegimo maisto tvarkymo subjektuose įvykdytas. 2007 m. padidėjo maisto tvarkymo subjektų, įdiegusių ar diegiančių savikontrolės sistemas, skaičius iki 97 proc. (2006 m. – 92 proc.).

2007 m. lyginant su 2006 m., nežymiai sumažėjo bendri higienos pažeidimai – nuo 37,5 proc. 2006 m. iki 34 proc. 2007 m., produktų kokybės – nuo 19 proc. 2006 m. iki 17 proc. 2007 m.

Gamybos subjektuose vyrauja maisto produktų pažeidimai dėl netinkamo ženklinimo, rinkos įmonėse – dėl pasibaigusio tinkamumo vartoti terminų, todėl ir 2008 m. turi išlikti prioritetas – maisto produktų ženklinimo pažeidimų sumažinimas bendroje rinkos sistemoje. Rinkos įmonėse dažniausiai teisės aktų reikalavimų neatitiko mėsos gaminiai, pusgaminiai, konservai, iš jų 50,7 proc. dėl tinkamumo vartoti terminų pažeidimų, daržovės, vaisiai, grybai dėl ženklinimo ir kokybės reikalavimų pažeidimų.

Vykdamt valstybinę veterinarijos priežiūrą ir kontrolę, 2007 m. gyvulių ir paukščių skerdyklose apžiūrėti ir juos paskerdus patikrinti: 246 551 galvijai, 921 866 kiaulės, 6334 avys, 2078 arkliai, 11 188 triušiai, 36 323 748 paukščiai. Palyginus pastarųjų trejų metų duomenis, matyti, kad skerdžiamų kiaulių skaičius mažėja, o galvijų neženkliai padidėjo. 2007 m. paskerstų avių, triušių ir arklių skaičius, lyginant su 2006 m., padidėjo, tačiau šių gyvūnų mėsa pagal bendrą mėsos suvartojimą užima labai mažą dalį, arkliena išvežama į kitų šalių rinkas. Skerdžiamų paukščių skaičius kasmet didėja, o lyginant su 2006 m., padidėjo beveik 3 mln. Atliekant patikrinimą po skerdimo 2007 m. 10,5 proc. skerdžiamų galvijų buvo nustatyti patalogoanatominiai pakitimai ir diagnozuotos ligos, atitinkamai kiaulėms – 19,3%, avims – 0,8%, paukščiams – 1,7%.

Pagal Medžiagų liekanų gyvūnuose ir jų mėsoje, piene, kiaušiniuose ir meduje 2007 metų stebėsenos planą, ištirti 3947 mėginiai, iš jų 17 buvo teigiami. Nustatyta žaliame piene antibakterinių medžiagų liekanų (12 atvejų), laukinių gyvūnų mėsoje, galvijų inkstuose – sunkiųjų metalų (kadmio ir švino) (4 atvejai), 1 atveju kiaulių kepenyse nustatytas levamizolis.

Kelerių metų duomenys rodo, kad rinkai tiekama saugi produkcija. Pagal Augalinių maisto produktų taršos stebėsenos programą, maisto produktai 2005 m. saugos reikalavimų

neatitiko – 1 proc., 2006 m. – 1,5 proc., 2007 m. – 1,3 proc. Kiekvienais metais atliekami platesnio asortimento maisto produktų (ekologiški produktai, kūdikių maistas, skrudinti maisto produktai, konservuoti vaisiai, daržovės, sėlenos, kviečių gemalai) tyrimai. Didėja tiriamų produktų analizių spektras, atliekami akrilamido, alavo, mikotoksinų (patulino, dioksinivalenolio, zearalenono, ochratoksino A) tyrimai. 2008 m. numatoma atlikti ir furano tyrimus. 2007 m. buvo iširta 518 augalinių produktų mėginių (150 daržovių, 123 vaisių, 6 grybų, 22 uogų, 12 bulvių, 28 riešutų, 63 grūdų ir jų produktų, 22 sulčių, 16 kūdikių ir vaikų maisto, 7 ekologiškų produktų, 20 kitų – prieskonių, padažų, arbatos, kavos). Dėl cheminės taršos iširtas 491, radiologinės (cezio) – 18, jonizuojančiosios spinduliuotės – 9, akrilamido – 40 mėginių. Saugos reikalavimų dėl cheminės taršos neatitiko 6 mėginiai.

2007 m. iširti 89 importo ir rinkoje esančių arbatų, maisto papildų, prieskonių, aromatinių žolių mėginiai jonizuojančiajai spinduliuotei nustatyti. Apšvitinimo atvejų minėtuose maisto produktuose nebuvo nustatyta.

Dėl genetinės modifikacijos iširti 428 maisto produktų, į kurių sudėtį įeina sojų, kukurūzų, rapsų produktai, mėginiai. Ištyrus mėginius nustatyta, kad 14 mėginių genetiškai modifikuotų organizmų kiekis viršijo ES teisės aktais nustatytą ženklinimo ribą (0,9 proc).

2007 m. į Lietuvą importuota 1617 „jautrių“ maisto produktų siuntų (46 541,3 tonos), iš jų 10 siuntų (45,99 tonos) uždrausta importuoti dėl saugos reikalavimų neatitikimų. Šis kiekis sudaro 0,6 proc. visų importuotų „jautrių“ produktų.

2007 m. buvo užregistruoti 24 ūmių infekcinių žarnyno susirgimų protrūčiai (2006 m. – 28), jų metu susirgo 239 asmenys, tarp jų – 64 vaikai (2006 m. – 374 asmenys, tarp jų – 58 vaikai). Daugiausia ūmių infekcinių žarnyno susirgimų protrūčių užregistruota Šiaulių, Kauno apskrityse ir Kauno mieste (po 4 protrūkius), Panevėžio apskrityje ir Vilniaus mieste (po 3 protrūkius), Alytaus apskrityje ir Klaipėdos mieste (po 2 protrūkius), Vilniaus ir Tauragės apskrityse (po 1 protrūkį).

2007 metais, kaip ir 2006 m., dominavo salmoneliozė (15 protrūkių arba 63 proc. visų protrūkių), 2006 m. – 23 protrūčiai (82 proc.), kiti infekciniai žarnyno susirgimai: maisto toksinės infekcijos (3 protrūčiai), šigeliozės (po 2 protrūkius), nenustatytos etiologijos ūmios žarnyno infekcijos (4 protrūčiai). Atkreiptinas dėmesys, jog nuo 2003 m. iki 2006 m. kiekvienais metais salmoneliozės protrūkių skaičius didėjo, 2007 m. įvyko lūžis ir protrūkių sumažėjo 19 proc.

2007 m. daugiausiai ūmių infekcinių žarnyno susirgimų protrūkių buvo užregistruota viešojo maitinimo įmonėse (14 protrūkių arba 58 proc.) jų padaugėjo 29 proc., palyginus su 2006 m., kai dėl viešojo maitinimo įmonių veiklos buvo užregistruoti 8 protrūčiai (arba 29 proc.), lopšeliuose darželiuose – 5 protrūčiai (arba 21 proc.), prekybos įmonėse – 3 protrūčiai, mokyklose – 1 protrūkis, dėl šachtinio šulinio tiekiamo vandens – 1 protrūkis.

2007 m. maisto tvarkymo subjektų atsakingiems darbuotojams už teisės aktų reikalavimų nevykdymą buvo taikytos 5434 (547 tūkst. litų) administracinio poveikio priemonės ir 2667 sprendimai dėl maisto tvarkymo sustabdymo ar uždraudimo. 878 atvejais sustabdytas/laikiniai uždraustas produktų tiekimas į rinką ir 5749 atvejais reikalauta pašalinti produktus iš rinkos. Surašyti 29 Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo pažeidimo protokolai ir 13 Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo protokolų.

Tarnyba per 2007 metus Europos Komisijai RASFF sistema išsiuntė 35 skubiuosius pranešimus dėl nesaugaus maisto ir 4 skubiuosius pranešimus dėl nesaugių pašarų, t. y. į rinką nepateko 582 470 kg maisto produktų (136 238 kg žuvų ir žuvininkystės produktų, 101 920 kg vaisių ir daržovių, 227 324 kg mėsos gaminių, 67 580 kg aliejaus, 21 000 kg įvairių prieskonių, 18 000 kg riešutų ir 3 674 kg saldinių, 222 litro skystų maisto papildų bei 201 litrų geriamo šaltinio vandens) ir 410 143 kg pašarų.

2007 m. Lietuvoje buvo 407 geriamojo vandens tiekėjai, aptarnaujantys 1918 geriamojo vandens tiekimo subjektų (vandentiekių). Geriamojo vandens tiekimo subjektai priskirti mažos rizikos grupei, tikrinami 1 kartą per metus. Jau keleri metai vyksta smulkiųjų geriamojo vandens tiekėjų aptarnaujamų vandentvarkos objektų perėmimas į stambiąjų geriamojo vandens tiekėjų (miestų, rajonų centrų vandentvarkos įmonių) balansą, tačiau geriamojo vandens tiekėjų skaičius,

palyginus su 2004 m. sumažėjo tik 23%. Šalyje daug smulkių geriamojo vandens tiekimo subjektų (91% visų subjektų), tiekiančių vidutiniškai iki 100 m³ vandens per parą. Tai priemiesčiuose, kaimų gyvenvietėse esantys subjektai, jų vandentiekiai pasenę, dalį jų (beveik 25 proc. visų geriamojo vandens tiekimo subjektų) dar aptarnauja smulkieji geriamojo vandens tiekėjai (įvairios biudžetinės įstaigos, žemės ūkio bendrovės, individualios įmonės, fiziniai asmenys ar kt.). 2007 metais patikrinti 1845 (96 proc.) geriamojo vandens tiekimo subjektai (vandentiekiai), iš jų 60 proc. nustatyti pažeidimai (2006 m. patikrinti 1687 (90,4 proc.), 2005 m. – 1567 (82,7 proc.). Daugiausiai pažeidimų (94,8 proc.) nustatyta smulkiuose geriamojo vandens tiekimo subjektuose (vandentiekiuose). Tokių geriamojo vandens tiekimo subjektų (vandentiekių) šalyje yra 1738. Kelerių metų tendencija rodo, kad padėtis šalyje dėl geriamojo vandens programinės priežiūros (nuolatinės ir periodinės) vykdymo gerėja, o lyginant su 2003 m. pagerėjo 20 proc..

Viešai tiekiamo geriamojo vandens saugai ir kokybei nustatyti 2007 m. buvo atlikti 1176 patvirtinamieji mėginių tyrimai: 602 mikrobiniai geriamojo vandens tyrimai, neatitiko 31 (5 proc.), 2006 m. neatitiko reikalavimų – 11,3 proc. atliktų tyrimų, 478 fizikinių cheminių tyrimų, neatitiko – 122 (26 proc.), 96 cheminiai (toksiniai) tyrimai, neatitiko – 9 (9 proc.). 2007 m. dėl nustatytos cheminės (nitratai) ir mikrobinės taršos 7 atvejais laikinai buvo uždrausta tiekti geriamąjį vandenį (2006 m. – 15 atvejų, 2005 m. – 13 atvejais).

Vieninga Centralizuota asmenų skundų (pranešimų) priėmimo, registravimo ir tyrimo sistema buvo sukurta ir įdiegta siekiant tobulinti pranešimų priėmimo ir tyrimo tvarką, diegiant kokybės vadybos principus visose veiklos srityse ir stengiantis didinti žmonių pasitikėjimą kontrolės įstaigomis. Šios sistemos įgyvendinimas pagerino besikreipiančių į Tarnybą piliečių aptarnavimą, leido operatyviau nagrinėti jų pateiktus pranešimus ir skundus.

Atsižvelgus į didėjantį Lietuvos gyventojų, besinaudojančių kompiuteriais ir internetu, skaičių, pagal Centralizuotą asmenų skundų (pranešimų) priėmimo, registravimo ir tyrimo sistemą Tarnybos interneto svetainėje www.vmvt.lt suinteresuoti asmenys gali elektronine forma užpildyti anketų – „Pranešimų dėl nekokybiškų maisto produktų“ ir „Pranešimų dėl gyvūnų gerovės pažeidimų“ formas. Vis daugiau vartotojų žino Tarnyboje veikiančią nemokamą telefono liniją 8 800 40403 ir ja naudojasi.

Kelerių metų skundų tyrimas rodo, kad skundų pagrįstumas didėja. 2007 metais užregistruoti ir ištirti 2800 vartotojų skundų, iš jų 1040 (37 proc.) pasitvirtino, 2006 metais užregistruoti ir ištirti 2464 vartotojų skundai, iš jų 874 (35 proc.) pasitvirtino. 2007 m. gauti 565 anoniminiai pranešimai, iš jų 244 (43 proc.) pasitvirtino. 2006 m. užregistruotas 451 anoniminis skundas, iš jų 200 (44 proc.) pasitvirtino. Kaip ir kiekvienais metais, daugiausia pranešimų pasitvirtino dėl viešojo maitinimo įmonėse teikiamų paslaugų, patiekalų kokybės – 180 atvejų, dėl mėsos, mėsos gaminių kokybės – 180, dėl pieno, pieno produktų – 96, vaisių, daržovių – 120 atvejų.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 32-33 psl.

PASienio VETERINARINĖ KONTROLĖ

Lietuvos Respublikoje veikia 12 pasienio veterinarijos postų, iš jų 3 akredituoti pagal ISO 17020:2004 standartą. Pasienio veterinarijos postuose buvo atliekami importuojamų Tarnybos kontroliuojamų prekių dokumentų, atitikties ir fiziniai tikrinimai, imti mėginiai ir siųsti laboratoriniams tyrimams, po atliktų tyrimų buvo pildomi veterinariniai įvežimo dokumentai bei priimami sprendimai dėl prekių tinkamumo. Buvo užtikrintas duomenų registravimas ES informacinėje sistemoje TRACES ir pasienio veterinarinės kontrolės informacinėje sistemoje COACH. Pasienio veterinarijos postuose buvo užtikrinti tranzitu gabenamų Tarnybos kontroliuojamų prekių dokumentų, atitikties tikrinimai, prireikus ir fiziniai tikrinimai, taip pat vykdyta tranzitu vežamų produktų siuntų, kurios laikinai saugomos muitinės sandėliuose, kontrolė. Pasienio veterinarijos postuose tikrinta kiekvieno įvežamo gyvūno sveikatos būklė.

Kiekvienais metais didėja gyvūnų ir maisto produktų išvežimas į ES ir trečiąsias šalis. Per 2007 metus eksportuota 114 tūkst. tonų maisto produktų (iš jų į ES – 2,8 tūkst. tonų), 447 tūkst.

gyvulių (iš jų į ES – 260 tūkst.), 4,3 mln. paukščių (iš jų į ES – 0,9 mln.). 2007 m. gyvūninių produktų eksporto iš Lietuvos veterinarinį patvirtinimą turinčių įmonių pasiekė vieno milijardo litų apyvartą.

Per 2007 metus pasienio veterinarijos postuose iš viso patikrintos 37 704 Tarnybos kontroliuojamų prekių siuntos (2320 importuojamų, 1161 eksportuojama ir 34223 tranzitu gabenamos), tai sudarė 46 tūkst. tonų importuojamų ir 760 tūkst. tonų tranzitu gabenamų prekių. Iš jų neleista importuoti 235 tonos maisto, 110 tonų kitų gyvūninių produktų (plunksnų, ragų, pašarų), uždrausta gabenti tranzitu 2420 tonų maisto ir pašarų.

2007 m. į trečiąsias šalis iš Lietuvos buvo eksportuota 184 276 gyvūnai, iš jų – 150 132 galvijai, 281 432 kiaulės, 5033 arkliai. Paukščių buvo eksportuota 4 350 053 vnt. Pasienio veterinarijos postuose įvertinta visų šių siuntų atitiktis gyvūnų gerovės reikalavimams.

2007 m. įdiegta Tarnybos ir Muitinės departamento aptarnavimo „vieno langelio“ principu sistema, kuri verslo subjektams paspartino ir palengvino importo procedūras Lietuvos pasienyje.

Siekiant sustiprinti Pasienio veterinarinės kontrolės sistemą, 2007 m. sausio mėn. buvo pradėtas 2004 m. Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės projektas „Pasienio veterinarinės kontrolės sistemos stiprinimas Lietuvos Respublikoje“. Šio projekto paslaugų dalis – Pasienio veterinarinės kontrolės informacijos valdymo sistema (toliau – PVKIVS). PVKIVS – gyvūnų, gyvūninių produktų, negyvūninių maisto produktų importo ir tranzito kontrolės sistema, vykdanči duomenų mainus su kitomis informacinėmis sistemomis. 2007 m. rugpjūčio 30 d. tarp Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Tarnybos buvo pasirašyta Duomenų teikimo sutartis Nr. 11B-172/T2-54. Pagal šią sutartį, kompiuteriniais ryšiais bus gaunami duomenys iš Muitinės departamento informacinės duomenų bazės ir Tarnybos TRACES sistemos.

Šio projekto metu buvo surengti PVKIVS sistemos mokymai „Darbas su pasienio veterinarinės kontrolės informacine sistema“ teritorinių tarnybų, pasienio veterinarijos postų (skyrių) veterinarijos gydytojams.

Panaudojant anksčiau Tarnyboje įdiegtos ir naudotos Veterinarinių produktų importo ir tranzito duomenų bazės informaciją ir sistemos modulius, sukurta ir įdiegta negyvūninių maisto produktų importo kontrolės sistema NEMAS. Sistemos NEMAS naudotojai yra veterinarijos inspektoriai, teritorinėse muitinėse kontroliuojantys negyvūninių maisto produktų importą iš trečiųjų šalių, ir atsakingi už šią sritį centrinės Tarnybos darbuotojai.

2007 m. IV ketvirtyje negyvūninių maisto produktų importo sistemoje NEMAS buvo realizuota integracija su kuriama ir diegiama PVKIVS. Tam tikslui sistema NEMAS buvo papildyta, sudarant galimybę įvesti ir saugoti muitinės dokumentų seriją, numerį ir datą. Šie papildymai įgalina perduoti NEMAS duomenis į PVKIVS ir juos palyginti su Muitinės departamento informacija apie importuotus atitinkamus produktus.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 30 psl.

LABORATORINIAI TYRIMAI

Valstybiniai maisto, pašarų, gyvūnų ligų nustatymo laboratoriniai tyrimai atliekami Laboratorijoje ir jos padaliniuose, Klaipėdos apskrities tarnybai priklausančioje laboratorijoje. Laboratorija yra akredituota pagal LST EN ISO 17025 standartą Vokietijos akreditacijos biuro DAP. Taip pat yra akredituota Rusijos akreditavimo biuro. 2007 m. suteikta teisė naudoti Tarptautinio laboratorijų akreditacijos susivienijimo (ILAC) ženklą – tai reiškia tarptautinį atliekamų tyrimų rezultatų pripažinimą. Laboratorijose įdiegta moderniausia įranga, specialistai įvaldę pažangiausius ir sudėtingiausius tyrimų metodus. Laboratorijoje įdiegti 53 nauji tyrimų metodai, tai veterinarinių vaistų likučių tyrimų metodas, hormonų, pesticidų likučių, kitų teršalų ir kt. metodai. Laboratorija yra ir mokymo bazė užsienio šalių specialistams, 2007 m. apmokyti 148 specialistai iš Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos, Moldovos, Armėnijos kontroliuojančių institucijų.

2007 m. Laboratorijoje atlikta daugiau kaip milijonas laboratorinių tyrimų, garantuojančių efektyvų maisto saugos, vartotojų apsaugos, gyvūnų sveikatingumo ir veterinarijos reikalavimų vykdymą šalyje.

2007 metais buvo atlikta 250 000 užkrečiamųjų gyvūnų ligų tyrimų, tai 18 proc. daugiau nei 2006 metais, ir 3099 pašarų, maisto saugos ir kokybės tyrimai, tai 15 proc. daugiau nei 2006 metais. 2007 m. į Lietuvos Respubliką įvežti, eksportuoti ar vidaus rinkoje pervežti gyvūnai, gyvūniniai produktai buvo tiriami dėl užkrečiamųjų ligų, 2007 metais buvo ištirti 26 105 gyvūnai.

2007 metais į Lietuvos Respubliką įvežti maisto produktai ir žaliavos buvo tiriami dėl jų kokybės ir saugos. 2007 metais buvo atlikta 32 616 laboratorinių tyrimų (įvykdyta 217 proc.). Vidaus rinkoje gaminami ir tiekiami maisto produktai buvo tiriami pagal nustatytus privalomuosius kokybės bei saugos reikalavimus. 2007 m. buvo planuota ištirti 90 000 vidaus rinkoje atrinktų mėginių, ištirta 87 680 (įvykdyta 97 proc.).

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 34 psl.

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

2007 m. Tarnybai ir jai pavaldžioms įstaigoms, kaip ir ankstesniais metais, buvo patvirtinta 1810 etatų: 1700 – pavaldžiose įstaigose ir 110 centrinėje Tarnyboje. Tarnybai pavestoms funkcijoms vykdyti buvo užtikrintas reikiamas valstybės tarnautojų ir pagal darbo sutartis dirbančių darbuotojų (toliau – darbuotojai) skaičius. Buvo sudarytos visos reikiamos sąlygos valstybės tarnautojų ir kitų darbuotojų sklandžiam ir produktyviam darbui.

2007 m. Tarnybos darbuotojai dalyvavo 63 skirtinguose mokymuose. Vykdam TAIEX regioninę mokymų programą (RTP), 2007 m. organizuoti 3 seminarai, kuriuose dalyvavo 199 teritorinių tarnybų darbuotojai. Dėl kokybės sistemos diegimo teritorinių tarnybų ir pasienio veterinarijos postų specialistams praversti 7 mokymai.

30 darbuotojų dalyvavo 7 temų mokymuose, kuriuos organizavo Europos Komisija. Užsienyje stažavosi 8 specialistai. Pagal pereinamojo laikotarpio projektus 2007 m. buvo apmokyti 978 darbuotojai:

- 2004/016-925-01-08-0001 „Gyvulių sveikatos ir maisto saugos oficialios kontrolės stiprinimas, įdiegiant veterinarijos informacijos valdymo sistemą“ – 214;
- LT/2004/AG/03 „Lietuvos Respublikos pasienio veterinarinės kontrolės sistemos stiprinimas“ – 110;
- LT/2004/AG/02 „Maisto saugumas (II etapas) Oficiali veterinarinių vaistų ir pašarų kontrolė“ – 177;
- 2006/018-183-02-02 „Gyvūnų apsaugos sistemos kontrolės stiprinimas“ – 264;
- LT/2005/IB/AG-03 „Gyvūnų sveikatos kontrolės ir rengimosi nenumatytiems atvejams gebėjimų stiprinimas“ – 213.

Lyginant su 2006 m. (pagal pereinamojo laikotarpio projektus buvo apmokyti 569 specialistai), 2007 m. buvo apmokyta 42 proc. daugiau darbuotojų.

2007 m. mokymuose dalyvavo 1669 specialistai, 2006 m. – 2146 darbuotojai, 2005 m. – 1591 darbuotojas. 2007 m. mokymuose dalyvavo 33 proc. mažiau darbuotojų nei 2006 m. ir 0,5 proc. daugiau nei 2005 m.

Lietuvos apskričių centruose pagal projektą „Teritorinių valstybinių maisto ir veterinarijos tarnybų vadovaujančių darbuotojų mokymas siekiant padidinti užsienio kalbos ir kompiuterinio raštingumo kompetenciją“ (Projekto SFMIS Nr.: BPD2004-ESF-2.2.0-02-05/0162) vyko kompiuterinio raštingumo ir anglų kalbos mokymai. Iš viso apmokyti 244 teritorinių tarnybų darbuotojai.

2007 metais buvo užtikrinti darbuotojų, kėlusių kvalifikaciją, gebėjimai vykdyti efektyvią teisės aktais ir rizikos analize paremtą maisto ir veterinarinę kontrolę.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 34-36 psl.

INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS

2007 m. Tarnyba toliau vykdė informacinės visuomenės plėtrai skirtas priemones, buvo vystomos informacinės sistemos, duomenų bazės, įgyvendinama Elektroninės valdžios koncepcija bei Elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų informacinėse sistemose strategija.

Siekiant supaprastinti informacinių sistemų valdymą, sustiprinti saugumą bei užtikrinti patogesnę Tarnybos darbuotojų naudojimąsi kompiuterine ir programine įranga, 2007 m. buvo tobulinamas Tarnyboje įdiegtas Microsoft Active Directory. Į bendrą tinklą sujungta visų Tarnybos darbuotojų kompiuterinė įranga.

Tarnyboje yra 17 įdiegtų bendrųjų informacinių sistemų, apimančių gyvūnų (VIVS) gyvūninio (VEPRAS), negyvūninio maisto (FIS), nesaugaus maisto, pašarų (RASFF, RASFF LT), pasienio kontroles (TRACES, COACH, PVKIVS, NEMAS), dokumentų tvarkymą, buhalterinę apskaitą (Navision Financials, Labbis III, ALGA2000, EKS) ir pan.

Teritorinės tarnybos, vykdydamos vaisių ir daržovių kokybės kontrolę, naudoja informacinę sistemą „Vaiskoris“, kurios steigėja ir valdytoja yra Žemės ūkio ministerija. Visą sistemos priežiūrą atlieka VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras. Per 2007 metus „Vaiskoris“ informacinėje sistemoje užregistruoti 8547 patikrinimų duomenys.

Atsižvelgus į naudotojų poreikius, 2007 m. buvo tobulinama valstybinės veterinarinės priežiūros objektų sąrašo elektroninė tvarkyklė (<http://www.vet.lt/objektai/>). Įdiegtas patogesnis administravimo modulis ir praplėsta duomenų bazė.

2007 m. IV ketvirtyje negyvūninių maisto produktų importo sistemoje NEMAS buvo realizuota integracija su kuriama ir diegiama PVKIVS. Tam tikslui sistema NEMAS buvo papildyta sudarant galimybę įvesti ir saugoti muitinės dokumentų seriją, numerį ir datą. Šie papildymai įgalino perduoti NEMAS duomenis į PVKIVS ir juos palyginti su Muitinės departamento informacija apie importuotus atitinkamus produktus.

2007 m. II-ame ketvirtyje buvo įdiegtas Dokumentų valdymo sistemos naudotojų slaptažodžių administravimo modulis, kuris iš dalies palengvino sistemos naudotojų slaptažodžių administravimą, dalinai padėjo užtikrinti naudojamų slaptažodžių konfidencialumą, o tuo pačiu ir sistemoje registruotų duomenų saugumą.

Nuo 2007 m. spalio mėn. pradėta naudoti veterinarinės informacijos valdymo sistema (toliau – VIVS). VIVS pagalba užtikrinama gyvulių sveikatos ir maisto saugos kontrolė pagal ES keliamus reikalavimus, atsižvelgiant į Tarnybos gyvulių sveikatos kontrolės veiklas (mėginių ėmimo procedūros) ir Laboratorijos veiklas (tyrimų atlikimo procedūros).

Sėkmingai naudojami elektroniniai Ataskaitų iš ES institucijų darbo organų posėdžių registracijos bei Derybinių pozicijų registravimo žurnalai, skirti Tarnybos darbuotojų, dalyvavusių ES institucijų darbo grupių posėdžiuose, ataskaitoms bei Tarnybos rengiamoms ES derybinėms pozicijoms registruoti. Duomenų saugojimui ir apdorojimui naudojama MySQL duomenų bazė, WEB aplikacijos funkcionuoja Apache WEB Server pagrindu. Iš viso per 2007 metus ES institucijų darbo organų posėdžių registracijos žurnale užregistruotos 223 ataskaitos, o Derybinių pozicijų registravimo žurnale – 54 pozicijos.

2007 m. nuo liepos 1 d. pradėtas naudoti elektroninis Veterinarijos praktikos, juridinių asmenų veterinarinės farmacijos, fizinių asmenų veterinarijos farmacijos licencijų sąrašas, skirtas Veterinarijos praktikos, juridinių asmenų veterinarinės farmacijos, fizinių asmenų veterinarijos farmacijos licencijoms registruoti.

2007 m. Tarnyboje buvo naudojamos ir tobulinamos jau veikiančios finansinės apskaitos informacinės sistemos:

- valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimo sistema „Navision Financials“,
- verslo informacijos valdymo informacinė sistema „Labbis III“,
- darbo užmokesčio skaičiavimo ir personalo valdymo programa ALGA2000,

Buvo įdiegta, išbandyta ir 2007 m. antrame pusmetyje pradėjo veikti Biudžeto vykdymo organizavimo ir atskaitomybės konsolidavimo informacinė sistema „EKS“.

Administruojamų pajamų įmokų kontrolei palengvinti buvo sukurta galimybė tiesiogiai jungtis prie Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenų bazės.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 34-36 psl.

TARNYBOS VIEŠUMAS

2007 metais informacija apie Tarnybos veiklą buvo teikiama Lietuvos informavimo agentūroms ELTA ir BNS. Siekiant, kad Tarnybos informacija pasiektų didesnę visuomenės dalį, pranešimai platinti regioniniams ir specializuotiems laikraščiams naudojant informacinės agentūros BNS „Kurjerio“ sistemą bei publikuoti Tarnybos interneto svetainėje www.vmvt.lt (www.vet.lt) skiltyje „Naujienos“. Per 2007 metus Tarnyba parengė ir išplatino 405 pranešimus spaudai, 75 straipsnius apie maisto saugą, gyvūnų ligų kontrolę, gyvūnų gerovę bei kitas aktualijas šalies dienraščiams.

Dienraščio „Lietuvos rytas“ priedo „Vartai“ redakcijos iniciatyva tęsta rubrika „Vartotojo puslapis“, kuriame publikuotas straipsnių ciklas vartotojams aktualiomis temomis: maisto produktų ženklavimas, mėsos, pieno, augalinių produktų kokybė ir kt.

Bendradarbiaujant su laikraščiais „Ūkininko patarėjas“, „Valstiečių laikraštis“ ir „Valstietis“ parengti ir publikuoti teminiai straipsniai bei pranešimai aktualiais kaimo regiono gyventojams klausimais apie gyvulių sveikatos kontrolę, pieno kokybės rodiklius, gyvulių skerdimą savo reikmėms, veterinarinių vaistų naudojimą, gyvulių transportavimo reikalavimus ir kt. Savaitraščiuose „Šeimininkė“, „Sveika moteris“, „Mamos žurnalas“, „Sveikatos ABC“, „Lietuvos sveikata“ vartotojai periodiškai informuoti apie maisto papildų kontrolę ir maisto produktų saugą.

2007 metais ypatingas dėmesys buvo skiriamas informuojant visuomenę apie įvežamos mėsos ir jos produktų kontrolę, mėsos ir mėsos produktų saugą bei atitikimą, ženklavimo reikalavimus. Parengti pranešimai spaudai, informaciniai straipsniai apie atliktų teminių patikrinimų rezultatus „Pusė mėsos produktų gamintojų klaidina vartotojus dėl gaminių kokybės“, „Vaikams skirti mėsos gaminiai nuo įprastų – skiriasi tik pavadinimais ir paveikslėliais“. Analizuojant pranešimus spaudai ir straipsnius pagal temas, daugiausiai parengta apie gyvūnų sveikatą (23%), Tarnybos įvykius ir strategiją (21%), vidaus rinkos kontrolę (32%) ir importo/eksporto kontrolę (13%).

2007 metais buvo tęsiamos 2005 metais pradėtos prevencinės priemonės ir Lietuvos gyventojų informavimas apie paukščių gripą, padėtį ES šalyse, kuriose nustatyti paukščių gripo židiniai ir Tarnybos vykdomą ligos prevenciją Lietuvoje.

Siekiant valdyti informacijos srautą dėl ypač didelio visuomenės dėmesio apie paukščių gripą, Tarnybos direktoriaus įsakymu buvo sudaryta speciali komisija, atsakinga už visuomenės informavimą šiuo klausimu, paskirti atsakingi už informacijos teikimą asmenys.

Interneto svetainėje tobulinta atskira rubrika „Paukščių gripas“, kurioje pateikta informacija apie šios ligos simptomus, kaip elgtis gyventojams, paukščių laikytojams, atsakymai į dažniausiai užduodamus klausimus. Sukurta elektroninio pranešimo forma. Be to, rubrikoje patalpinti išleisti nauji informaciniai plakatai bei lankstinukai „10 klausimų apie paukščių gripą“.

2007 metais buvo sumaketuoti ir išspausdinti informaciniai lankstinukai „Kas yra maisto papildas“, „10 klausimų apie GMO“, „Patarimai, kaip saugiai paruošti ir laikyti maistą namuose“. Tarnyboje vykdomo pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės „Pasienio veterinarinės kontrolės sistemos stiprinimas Lietuvos Respublikoje“ projekto metu parengti ir išspausdinti lankstinukai „Keliavimas su gyvūnais augintiniais“, atmintinė keliautojams apie leidžiamus įsivežti maisto produktus „Vežti ar nesivežti?“ bei komerciniais tikslais vežamus gyvūnus „Komercinis gyvūnų vežimas“. ES atsinaujinus snukio ir nagų, mėlynojo liežuvio ligoms, buvo išleisti nauji informaciniai lankstinukai bei informuota visuomenė apie šių ligų simptomus ir Lietuvoje taikomas prevencijos, kontrolės priemonės.

Tarnybos specialistai dalyvavo tiesioginėse ir netiesioginėse laidose, reportažuose, pokalbių cikluose įvairiose radijo ir televizijos laidose. Tarnyba kartu su informacine interneto svetaine

„Delfi.lt“ organizavo tiesioginę video konferenciją su Tarnybos direktoriumi Kazimieru Lukausku.

Tarnybos interneto svetainės paskirtis – skleisti Internetu informaciją apie įstaigos funkcijas, struktūrą, veiklą, užtikrinti įstaigų veiklos skaidrumą, teikti viešąsias paslaugas elektroninėmis ryšio priemonėmis. Įgyvendinant šį uždavinį, svetainėje tobulintas informacijos pateikimas visuomenei bei sudarytos sąlygos gyventojams ir verslo subjektams elektroniniu būdu bendrauti su Tarnyba ir jai pavaldžiomis įstaigomis, gauti informaciją bei elektronines paslaugas, užregistruoti pranešimus, pareikšti nuomonę dėl Tarnybos inspektorių darbo ir kt.

Išanalizavus praėjusių metų Tarnybos specialistams internetu užduotus klausimus, buvo išplėstas svetainės elektroninis turinys, siekiant jį daryti labiau informatyvią, sudaryti palankias sąlygas lankytojams rasti jiems reikiamą informaciją. 2007 m. parengta ir pateikta 390 atsakymų į internetu užduotus klausimus.

Tarnybos interneto svetainės statistikos duomenimis, 2007 m. Tarnybos interneto svetainė buvo lankyta daugiau kaip 3 mln. kartų, iš jų 330 tūkst. unikalių IP adresų

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 35 psl.

KOKYBĖS SISTEMA

2007 m. Vokietijos akreditacijos biuras (DAP) suteikė akreditacijos sertifikatą Telšių apskrities, Klaipėdos ir Palangos miestų tarnyboms. Akredituota mėsos, pieno, žuvies, mažmeninės prekybos ir viešojo maitinimo subjektų valstybinė kontrolė ir gyvūnų gerovės kontrolė bei mėginių paėmimas atitinkamuose subjektuose.

Atliktas Kauno, Telšių, Marijampolės, Šiaulių, Panevėžio apskričių ir Klaipėdos, Palangos miestų kokybės sistemos vidaus auditas.

Įvertintas 37 teritorinių tarnybų pareigūnų darbas, visi pareigūnai įvertinti labai gerai. 2007 m. plane buvo numatyta įvertinti 61 pareigūną, tačiau dėl padidėjusio komandiruočių skaičiaus ir nenumatytų darbų planas perkeltas kitiems metams (2007 metais įvertinta 21 pareigūnu daugiau lyginant su 2006 m., kai buvo įvertinta 16 pareigūnų). Pareigūnų vertinimo plane 2008–2011 m. numatytų įvertinti teritorinių tarnybų pareigūnų skaičius ženkliai išaugo dėl planuojamų akredituoti teritorinių tarnybų skaičiaus padidėjimo.

Į interneto svetainėje patalpintą anketą dėl Tarnybos ir jai pavaldžių institucijų pareigūnų darbo kokybės per 2007 m. gauti 87 atsiliepimai.

Per 2007 metus parengtos, išleistos nauja redakcija (t. y. pakeitimai) 14 kokybės sistemos programų, 7 darbo instrukcijos, 6 patikrinimo aktai. Naujai parengta 18 kokybės sistemos dokumentų.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 35 psl.

TARPTAUTINIAI SANTYKIAI

2007 m. 38 Tarnybos darbuotojai atstovavo Lietuvai ES nuolatiniuose komitetuose bei kituose Europos Tarybos ir Europos Komisijos organuose, Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) ir Europos vaistų agentūros (EMA) darbo grupių ir komitetų posėdžiuose.

2007 m. naujai įkurtoje Europos Tarybos Vyrtaisyjū veterinarijos pareigūnų Prekybos darbo grupėje, kuri padeda įgyvendinti ES naująją gyvūnų sveikatos strategiją 2007–2013 metams, Lietuva yra paskirta ko-pirmininkaujančiąja šalimi. Lietuva taip pat yra Potsdamo darbo grupės deryboms veterinarijos srityje su Rusijos Federacija narė.

2007 m. JAV Lietuvą įtraukė į laisvų nuo kiaulių vezikulinės ligos, snukio ir nagų ligos ir galvijų maro šalių sąrašą. Lietuva taip pat priskirta ES žemos klasikinio kiaulių maro rizikos regionui. Lietuvos Respublikai tai itin svarbus žingsnis siekiant teisės eksportuoti gyvūnus ir gyvūninius produktus į JAV.

Tarnyba 2007 m. laimėjo ES mokymų programos „Geresnis mokymas, siekiant geriau užtikrinti maisto saugą“ konkursą. Tarnybos ekspertai 2008 m. vykdys pasienio veterinarijos kontrolės mokymus ES šalių kompetentingų įstaigų darbuotojams.

2007 m. vyko 211 Tarnybos reguliavimo sričiai priskirtų darbo grupių posėdžių, Tarnyba dalyvavo 208 posėdžiuose. 195 posėdžiuose dalyvavo Tarnybos deleguotas ekspertas ir 13 posėdžių – Tarnybos Veterinarijos ir fitosanitarijos atašė Briuselyje.

Per 2007 m. parengtos 53 Lietuvos Respublikos pozicijos dėl ES teisės aktų, reglamentuojančių veterinarijos bei maisto saugos sritis. Pozicijos buvo teikiamos Žemės ūkio ir žuvininkystės taryboje, COREPER I, CVO, darbo grupių posėdžiuose.

Parengtos 8 nacionalinės priemonės dėl ES direktyvų perkėlimo ir įgyvendinimo, taip pat dėl ES Komisijos sprendimų įgyvendinimo.

2007 m. Tarnyboje Europos Komisijos maisto ir veterinarijos biuras atliko 7 auditus. Visoms auditų rekomendacijoms parengti trūkumų pašalinimo planai.

Žr. Vertinimo kriterijų suvestinę, 35-36 psl.

PATVIRTINTŲ ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Tarnyboje bei jai pavaldžių įstaigų 2007 metų biudžetas sudarė 86 125 tūkst. litų, iš jų darbo užmokesčiui – 38 292,8 tūkst. litų, investicijoms – 8104 tūkst. litų

Programos **2.1** „Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos sistemos administravimo ir tobulinimo programa“ įgyvendinimui 2007 metais skirta 6960 tūkst. litų, iš jų darbo užmokesčiui – 3903,6 tūkst. litų. Asignavimai panaudoti 100 proc.

Programos **7.1** „Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolė, prevencija ir likvidavimas“ įgyvendinimui skirta 16 176 tūkst. litų, iš jų darbo užmokesčiui – 2180 tūkst. litų. Asignavimai panaudoti 100 proc.

Programos **6.1** „Maisto produktų veterinarinė kontrolė ir specialistų kvalifikacijos kėlimas“ įgyvendinimui skirta 47 938 tūkst. litų, iš jų darbo užmokesčiui – 27 209,2 tūkst. litų ir 6914 tūkst. litų investicijoms. Asignavimai panaudoti 100 proc.

Programos **88.1** „Specialioji maisto tvarkymo valstybinės veterinarinės priežiūros programa“ įgyvendinimui skirta 12 000 tūkst. litų, iš jų darbo užmokesčiui – 5000 tūkst. litų ir 1000 tūkst. litų investicijoms. Asignavimai panaudoti 100 proc.

Programos **50.22** „Specialioji pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės programa“ (bendrojo finansavimo lėšos) įgyvendinimui buvo skirta 190,0 tūkst. litų nacionalinių investicinių lėšų projektams „Gyvūnų apsaugos sistemos kontrolės stiprinimas Lietuvoje“ ir „Bakterinių zoonozijų ir virusinių paukščių ligų kontrolės stiprinimas Lietuvoje“. Dėl neprasidėjusio projekto asignavimai nepanaudoti, jie bus perkelti į 2008 metus.

Programos **71.11** „Specialioji užkrečiamųjų ligų kontrolės programa (ES lėšos)“ įgyvendinimui skirta 2780 tūkst. litų. Asignavimai panaudoti 100 proc.

IV. ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO TARNYBOS VEIKLOS PRIORITETINĖS KRYPTYS

- Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės skyriaus veiklos prioritetai 2008 metais yra: gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolė, ypatingai galvijų spongiforminės encefalopatijos, galvijų tuberkuliozės kontrolė, galvijų, avių ir ožkų bruceliozės, enzootinės galvijų leukozės likvidavimas, pasiutligės likvidavimas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, paukščių gripo stebėseną, zoonozijų (salmoneliozės, kampiliobakteriozės, trichineliozės, echinokokozės ir kt.) kontrolė, taip pat šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo, gyvūnų ženklinimo ir gyvūnų gerovės kontrolė;

- Gebėjimo likviduoti gyvūnų užkrečiamąsias ligas, techninės bazės stiprinimas ir gyvūnų sveikatingumo kontrolės akreditacija pagal tarptautinį standartą ISO/IEC 17020:2004 „Bendrieji įvairių tipų kontrolės įstaigų veikimo kriterijai“;
- Atsižvelgiant į Europos Komisijos patvirtintą Bendrijos gyvūnų gerovės ir apsaugos veiksmų planą 2006–2010 metams, ypatingą dėmesį skirti vežamų ūkinių gyvūnų gerovei ir apsaugai. Pradėti diegti bendrąją gyvūnų gerovės kontrolės informacinę sistemą;
- Kontroliuoti ekologiniuose ūkiuose naudojamus pašarus, pašarus su GMO ir draudžiamomis medžiagomis;
- Vykdyti efektyvią mėsos, žuvininkystės produktų valstybinę kontrolę, įskaitant laboratorinius tyrimus, kelti minėtų maisto gaminių kokybę;
- Efektyviai kontroliuoti maisto papildus ir specialiosios paskirties maisto produktus;
- Ypatingą dėmesį skirti mažų įmonių, tiekiančių geriamąjį vandenį, mažų įmonių ir užsienio svečių lankomų vietų maisto tvarkymo kontrolei;
- Daugiau dėmesio skirti vartotojų švietimui, jų interesų, susijusių su maisto sauga ir maisto tiekimo paslaugomis, gynimui;
- Vykdyti efektyvią importuojamų ir eksportuojamų maisto ir veterinarinių prekių kontrolę;
- Diegti naujus užkrečiamųjų gyvūnų ligų sukėlėjų nustatymo, naujų maisto teršalų, taip pat maisto produktų tikslios sudėties tyrimo metodus;
- Kelti Tarnybos darbuotojų kvalifikaciją, stiprinti jų administracinius gebėjimus.
- Vadovaudamasi ES ir Lietuvos Respublikos užsienio politikos prioritetais ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos verslo eksporto interesus, Tarnyba ypač daug dėmesio skirs maisto ir gyvulių eksportui į Rusijos Federaciją, taip pat santykiams su Moldovos, Ukrainos, Užkaukazės ir Vidurio Azijos valstybių maisto ir veterinarinės kontrolės institucijomis siekiant supaprastinti eksporto procedūras. Tarnyba sieks atverti lietuviškos produkcijos eksportuotojams naujas rinkas, toliau sieks Lietuvai teisės eksportuoti gyvus gyvūnus ir gyvūninius produktus į JAV;
- Vystyti ir modernizuoti informacines technologijas, vykdyti elektroninės valdžios įgyvendinimo priemones, užtikrinti vartotojų švietimą ir informavimą, informacinių sistemų, registru, duomenų bazių tobulinimą.

Direktorius

Kazimieras Lukauskas

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
2008 m. vasario 29 d. įsakymo Nr. B1-138
1 priedas

**VERTINIMO KRITERIJŲ
(EFEKTO, REZULTATO IR PRODUKTO)
2007 M. SUVESTINĖ**

VMVT I strateginis tikslas

Vykdamas socialiai atsakingą gyvūnų ligų prevencijos ir kontrolės ES politiką, užtikrinti gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir zoonozių bei gyvūnų gerovės kontrolę.

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
Efektas:				
1. Gyvūnų bandų, atitinkančių gyvūnų sveikatos reikalavimus, skaičius.	E-01-01	99,98 %	99,98 %	100 %
2. Gyvūnų laikymo vietų, atitinkančių gyvūnų gerovės reikalavimus, skaičius.	E-01-02	82 %	82 %	100 %
Rezultato:				
1. Kontroliuojamų gyvūnų užkrečiamųjų ligų paplitimo mažėjimas.	R-07-01-01	2346	2350	100 %
2. Gyvūnų bandų, atitinkančių gyvūnų sveikatos reikalavimus, didėjimas.	R-07-01-02	99,98 %	99,98 %	100 %
1. Mažės gyvūnų gerovės reikalavimų ūkio subjektuose pažeidimų.	R-07-02-01	33 %	32 %	102 %
1. Pašarų sektoriuje padidėjęs ūkio subjektų, atitinkančių pašarų higienos ir saugos reikalavimus skaičius.	R-07-03-01	50 %	50 %	100 %
2. Pašarų sektoriuje padidėjęs ūkio subjektų, įdiegusių RVASVT ar GGP gaires, skaičius.	R-07-03-02	98 %	98 %	100 %
3. Padidėjęs šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo efektyvumas.	R-07-03-03	85 %	85 %	100 %
1. Vykdamas ES teisės aktų reikalavimus atlikta 10 proc. galvijų ir 3 proc. avių bei ožkų laikymo vietų tikrinimai.	R-07-04-01	10 % 3 %	10 % 13 %	100 % 433 %
1. Padidėjęs nustatytų veterinarinės farmacijos reikalavimų laikymosi lygis įmonėse, tiekiančiose rinkai veterinarinius vaistus, atsižvelgiant į patikrinimų skaičių ir nustatytų pažeidimų santykį.	R-07-05-01	60 %	60 %	100 %

2. Padidėjęs nustatytų veterinarinės farmacijos reikalavimų laikymosi lygis įmonėse, naudojančiose veterinarinius vaistus gyvūnų gydymui ir profilaktikai, atsižvelgiant į patikrinimų skaičių ir nustatytų pažeidimų santykį .	R-07-05-02	60 %	60 %	100 %
Produkto: 1. Atliktų epizootinių, klinikinių ir laboratorinių tyrimų dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir gyvūnų bandų (pulkų, kaimenių) sveikatos būklei įvertinti skaičius.	P-07-01-01-01	210000	250000	120 %
2. Paruoštų ir atnaujintų neatidėliotųjų priemonių planų gyvūnų užkrečiamųjų ligų protrūkiams likviduoti skaičius.	P-07-01-01-02	5	5	100 %
3. Paruoštų ir vykdomų gyvūnų užkrečiamųjų ligų stebėsenos programų skaičius.	P-07-01-01-03	7	7	100 %
1. Atliktų gyvūnų gerovės reikalavimų įgyvendinimo tikrinimų skaičius ūkinių gyvūnų laikymo vietose.	P-07-02-01-01	15000	15107	100 %
2. Atliktų patikrinimų skaičius gyvulių ir paukščių skerdyklose dėl gyvūnų gerovės reikalavimų įgyvendinimo (1 kartą per metų ketvirtį).	P-07-02-01-02	400	421	105 %
3. Atliktų planinių ir teminių transporto priemonių bei gyvūnų vežėjų tikrinimų skaičius gyvūnų išsiuntimo ir paskirties vietose bei gyvūnų vežimo metu (vieną kartą per metus).	P-07-02-01-03	1000	1103	110 %
4. Ištirtų pranešimų dėl gyvūnų gerovės pažeidimų skaičius.	P-07-02-01-04	100 %	100 %	100 %
1. Pašarų gamybos, tarpinių įmonių ir pašarų naudojimo vietų patikrinimų ir pašarų tyrimų skaičius.	P-07-03-01-01	1130	1131	100 %
2. Patikrinimų ir tyrimų skaičius šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo įmonėse, siekiant įvertinti šalutinių produktų saugą.	P-07-03-01-02	30	30	100 %
3. Pašarų saugos ir kokybės tyrimų skaičius.	P-07-03-01-03	3050	3099	101 %
1. Patikrintų laikymo vietų skaičius.	P-07-04-01-01	20000	19957	100 %
2. Nustatytų pažeidimų skaičius.	P-07-04-01-02	3000	3746	124 %
3. Pritaikytų poveikio priemonių skaičius.	P-07-04-01-03	2000	2125	106 %
1. Veterinarinių preparatų gamybos, didmeninės ir mažmeninės prekybos įmonių patikrinimų skaičius.	P-07-05-01-01	90	97	107 %

2. Veterinarinių preparatų naudojimo gyvūnų gydymui gyvūnų laikymo vietose patikrinimų skaičius.	P-07-05-01-02	60	60	100 %
3. Veterinarinių preparatų atliktų laboratorinių tyrimų skaičius.	P-07-05-01-03	50	30	60 %
4. Užregistruotų veterinarinių preparatų skaičius.	P-07-05-01-04	225	250	111 %
5. Atliktų veterinarinių vaistų likučių tyrimų skaičius gyvuose gyvūnuose ir gyvūniniuose produktuose.	P-07-05-01-05	4000	4000	100 %
Rezultato: 1. Nustatytų gyvūnų užkrečiamųjų ligų atvejų dėl gyvūnų importo ir tranzito reikalavimų pažeidimų.	R-88-01-02	0	0	100 %
2. Nustatytų žmonių susirgimų dėl importuotų nesaugių maisto produktų.	R-88-01-03	0	0	100 %
Produkto: 1. Patikrintų importuojamų į ES teritoriją siuntų skaičius: siuntų svoris: gyvūnų skaičius:	P-88-01-02-01	3000 100000 500	2320 46441 1561	77 % 46 % 312 %
2. Patikrintų tranzitu vežamų siuntų skaičius: siuntų svoris: gyvūnų skaičius:	P-88-01-03-01	25000 985000 200	34223 758871 1648	137 % 77 % 824 %
3. Išsiųstų TRACES pranešimų skaičius.	P-88-01-03-02	28000	46660	166 %
4. Eksportuojamų gyvūnų, įvertintų dėl atitikimo gyvūnų gerovės reikalavimams, skaičius.	P-88-01-04-01	100 %	100 %	100 %
5. Užtikrinti pasienio veterinarinės informacinės sistemos veikimą ir vystymą.	P-88-01-01-05	100 %	100 %	100 %
Rezultato: 1. Padidėjęs vakcinacijos nuo pasiutligės efektyvumas.	R-50-01-01	52 %	67,7 %	130 %
2. Užtikrinti kontrolės centrų gebėjimai likviduoti gyvūnų užkrečiamaisiais ligas.	R-50-01-02	100 %	100 %	100 %
1. Užtikrinta Lietuvos Respublikos rinkai teikiamų veterinarinių vaistų ir pašarų saugos ir kokybės atitikties ES teisės aktų reikalavimams.	R-50-02-01	100 %	100 %	100 %
1. Paruoštos zoonozių kontrolės programos, atitinkančios ES reikalavimus.	R-50-03-01	2	2	100 %
1. Užtikrinti pareigūnų, vykdančių valstybinę veterinarinių gyvūnų gerovės kontrolę, gebėjimą.	R-50-04-01	100 %	100 %	100 %
Produkto: 1. Lietuvos Respublikos teritorijoje išmėtytų jaukų su oraline pasiutligės vakcina skaičius, atlikta laukinių gyvūnų	P-50-01-01-01	2,6 mln. jaukų	2,6 mln. jaukų	100 %

vakcinacija nuo pasiutligės, įvertintas vakcinacijos efektyvumas atliekant laboratorinius tyrimus.				
2. Apmokytų pasienio veterinarijos gydytojų skaičius	P-50-01-02-01	80	65	81 %
3. Sukurta ir įdiegta pasienio veterinarijos kontrolės informacijos valdymo sistema su galimybe vykdyti duomenų mainus su Muitinės departamento informacine sistema.	P-50-01-02-02	1	1	100 %
4. Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės centrai aprūpinti reikiama įranga.	P-50-01-03-01	1	1	100 %
5. Sukurta ir įdiegta veterinarinės informacijos valdymo sistema (VIVS).	P-50-01-03-01	1	1	100 %
6. Apmokytų specialistų dirbti su veterinarinės informacijos valdymo sistema (VIVS) skaičius.	P-50-01-03-03	150	214	142 %
1. Apmokytų VMVT darbuotojų skaičius	P-50-02-02-01	90	79	87 %
1. Apmokytų pareigūnų, vykdančių gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolę, skaičius.	P-50-03-02-01	130	250	192 %
2. Paruoštų zoonozių kontrolės programų skaičius.	P-50-03-01-02	3	3	100 %
1. Apmokytų pareigūnų, vykdančių gyvūnų gerovės kontrolę, skaičius.	P-50-04-01-01	52	51	98 %
Rezultato: 1. 2007 m. efektyvus ES lėšų, skirtų gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolei, panaudojimas	R-71-01-01	2780 tūkst.Lt	2780 tūkst. Lt	100 %
Produkto: 1. Paruoštų gyvūnų užkrečiamųjų ligų, kofinansuojamų ES lėšomis, kontrolės programų skaičius.	P-71-01-01-01	4	4	100 %

VMVT II strateginis tikslas

Užtikrinti vykdomą maisto saugos ir kokybės kontrolę visais maisto tvarkymo etapais (nuo maistui skirtų augalų ir gyvūnų auginimo, geriamojo vandens šaltinių saugos tikrinimo iki maisto tiekimo vartotojams), apsaugoti vartotojų interesus, kad tiekiamas į šalies rinką ir eksportuojamas maistas atitiktų teisės aktais nustatytus saugos, kokybės, ženklinimo ir kitus privalomuosius reikalavimus.

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
<p>Efektų kriterijai:</p> <p>1. Patikrinus visus padidintos rizikos maisto tvarkymo subjektus, (100 %) įvertinus maisto saugos, higienos ir veterinarijos reikalavimus bei taikant efektyvias poveikio priemones sumažės vartotojų susirgimų, kilusių dėl nesaugaus maisto, skaičius.</p>	E-02-01	100 %	100 %	100 %
<p>2. Geriau apsaugotos ir apgintos vartotojų teisės maisto ir su maistu susijusių paslaugų teikimo srityse.</p>	E-02-02	37 %	37 %	100 %
<p>Rezultato:</p> <p>1. Pagerėjęs maisto tvarkymo subjektuose nustatytų veterinarijos, sanitarijos, higienos, ženklinimo reikalavimų laikymasis, atsižvelgiant į patikrinimų be nustatytų teisės aktų reikalavimų pažeidimų atvejų santykį su patikrinimų skaičiumi.</p>	R-06-01-01	38 %	45 %	118 %
<p>2. Pagerėjęs pažeistų vartotojų teisių gynimo lygis, atsižvelgiant į bendro</p>	R-06-01-02	37 %	37%	100%

skundų skaičiaus santykį su pagrindais skundais.				
3. Padidėjęs maisto tvarkymo subjektų, įdiegusių ar diegiančių savikontrolės (RVASVT ar GHP) sistemas, skaičius.	R-06-01-03	94 %	97 %	103 %
1. Bus užtikrinti specialistų kėlusią kvalifikaciją, gebėjimai vykdyti efektyvią teisės aktais ir rizikos analize paremtą maisto ir veterinarinę kontrolę.	R-06-02-01	100 %	100 %	100 %
Produkto: 1. Atliktų maisto tvarkymo subjektų patikrinimų skaičius.	P-06-01-01-01	31000	32000	103 %
2. Iširtų maisto produktų mėginių (patvirtinamųjų) skaičius.	P-06-01-01-02	3800	4356	114 %
3. Atliktų maisto kontrolės programos duomenų analizių skaičius.	P-06-01-01-03	8	8	100%
4. Parengtų ir atnaujintų kokybės sistemų dokumentų skaičius.	P-06-01-01-04	25	39	156 %
5. Patikrintų skerdžiamų gyvulių, paukščių, kitų gyvūnų ir jų skerdenų skaičius.	P-06-01-01-05	40500000	37511765	93 %
6. Akredituotų naujų NVL tyrimų sričių bei kitų tyrimų laboratorijų skaičius.	P-06-01-01-06	35	37	105 %
7. Išnagrinėtų vartotojų skundų skaičius.	P-06-01-01-07	2600	2795	107 %
8. Parengtų informacinių pranešimų visuomenei, maisto	P-06-01-01-08	100	190	190 %

saugos ir kokybės klausimais skaičius.				
9. Suorganizuotų mokomųjų renginių atskiroms maisto tvarkymo subjektų grupėms skaičius.	P-06-01-01-09	8	17	212 %
10. Išsiųstų RASFF pranešimų skaičius.	P-06-01-01-10	29	39	134 %
1. Kvalifikacijos programų skaičius.	P-06-02-01-01	4	4	100 %
Rezultato:				
1. Užkrečiamųjų gyvūnų ligų tyrimų skaičiaus pokytis.	R-88-02-01	>5,0 %	18 %	100 %
2. Pašarų, maisto žaliavų ir produktų saugos ir kokybės tyrimų skaičiaus pokytis.	R-88-02-02	>5,0 %	15 %	100 %
Produkto:				
1. Importuojamų maisto produktų atliktų tyrimų skaičius.	P-88-02-01-01	15000	32616	217 %
2. Vidaus rinkoje atrinktų ir ištirtų mėginių skaičius.	P-88-02-02-01	90000	87680	97 %
3. Į Lietuvos Respubliką įvežamų, eksportuojamų ar vidaus rinkoje pervežamų gyvūnų mėginių tyrimų skaičius.	P-88-02-03-01	50000	26105	52 %
Rezultato:				
1. Užtikrinta aukšta VMVT pareigūnų vykdomos valstybinės maisto saugos ir valstybinės veterinarinės kontrolės kokybė.	R-02-01-01	iki 5 %	5 %	100 %
2. Užtikrinta informacijos sklaida VMVT ir jai pavaldžiose įstaigose	R-02-01-02	100 %	100 %	100 %

3. Užtikrintas vartotojų informavimas maisto ir su juo susijusių paslaugų bei veterinarijos srityse.	R-02-01-03	iki 14 %	14 %	100 %
1. Įdiegta ir akredituota kokybės sistema ir rizikos analizė centrinėje VMVT ir jai pavaldžiose įstaigose.	R-02-02-01	iki 5 %	7,4 %	148 %
1. Padaugės parengtų ir įgyvendintų nacionalinių priemonių dėl ES teisės aktų, reglamentuojančių maisto ir veterinarinę kontrolę.	R-02-03-01	iki 15 %	15 %	100 %
2. Užtikrintas VMVT kompetencijai priskirtų sričių (gyvūnų sveikatos, gyvūnų gerovės, maisto saugos) atstovavimas ES institucijų darbo organuose.	R-02-03-02	100 %	100 %	100 %
Produkto: 1. Gautų ir išanalizuotų dokumentų skaičius iš Lietuvos Respublikos institucijų, iš ES valstybių bei kitų valstybių.	P-02-01-01-01	7500	6624	88 %
2. Pateiktų atsakymų skaičius.	P-02-01-01-02	4000	3900	98 %
3. Paskelbtų informacinių pranešimų visuomenei skaičius.	P-02-01-01-03	400	405	101 %
4. Gyventojams ir verslo subjektams elektroniniu būdu teikiamų ne žemesnio nei 2 brandos lygio elektroninių paslaugų skaičius.	P-02-01-01-04	2	2	100 %

5. Apmokytų dirbti su informacinėmis sistemomis (įskaitant žinias elektroninės informacijos saugos srityje) specialistų skaičius.	P-02-01-01-05	100	244	244 %
1. Įdiegta kokybės sistema ir rizikos analizė centrinėje VMVT ir jai pavaldžiose įstaigose.	P-02-02-01-01	3	3	100 %
1. Išanalizuotų ir parengtų nacionalinių priemonių skaičius.	P-02-03-01-01	50	40	80 %
2. Dalyvautų VMVT reguliavimo sričiai priskirtų ES institucijų darbo organų posėdžių skaičius.	P-02-03-01-02	200	200	100 %
3. Dalyvavusių VMVT reguliavimo sričiai priskirtuose ES institucijų darbo organų posėdžiuose VMVT pareigūnų skaičius.	P-02-03-01-03	200	200	100 %

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
2008 m. vasario 29 d. įsakymo Nr. B1-138
2 priedas

**2007 M. VYKDYTOMS PROGRAMOMS
PATVIRTINTŲ IR PANAUDOTŲ ASIGNAVIMŲ SUVESTINĖ**

Programos kodas	Programa	Patvirtinti (įskaitant patikslinimus) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Panaudojimo procentas
7.1	Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolė, prevencija ir likvidavimas	16176	16176	100
6.1	Maisto produktų veterinarinė kontrolė ir specialistų kvalifikacijos kėlimas	47938	47938	100
88.1	Specialioji maisto tvarkymo valstybinės veterinarinės priežiūros programa	12000	12000	100
2.1	Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos sistemos administravimo ir tobulinimo programa	6960	6960	100
50.22	Specialioji pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės programa (bendrojo finansavimo lėšos)	190	0	0
71.11	Specialioji užkrečiamųjų ligų kontrolės programa (ES lėšos)	2780	2780	100
Iš viso:		86044	85854	99,8